

Notulen Extra Statenvergadering van 16 september 2022

INHOUDSOPGAVE

Notulen 16 september 2022

	Presentielijst	Pagina 4
1	Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda	Pagina 6
2	Afscheid en Installatie nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten	Pagina 6
3	Spreekrecht externen	Pagina 9
4	HAMERSTUKKEN	Pagina 9
4.1	Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten	Pagina 9
4.1.1	G-22-028 Bekrachtiging geheimhouding Financiële analyse huisvestingsopties Brightlands Campus Greenport Venlo, brief GS van 6-9-2022 (GS DOC-00327806)	Pagina 9
4.2	P-22-022 Verzoek tot gedeeltelijke opheffing geheimhouding van de "Bijlagen bij mededeling portefeuillehouder inzake Campus Vastgoed Greenport Venlo BV", (PS DOC-00335620)	Pagina 9
5	BEHANDELSTUKKEN	Pagina 9
5.1	Debat aangaande opvang asielzoekers in Gouvernement	Pagina 9
6	Sluiting	Pagina 48

**Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de extra vergadering van
16 september 2022**

Voorzitter

Roemer, E.G.M.

Statengriffier

Pregled, mr. A.O.J.

Leden

Partij

Aanwezig:

Absil, mevrouw drs. M.G.J.A.C.
Baneke, P.D.
Bastiaans, L.H.
Berghorst, mevrouw mr. A.
Bijnen, H.M. van
Bosch, M.Th.
Burllet, R.J.H.
Caldenberg, M. van
Claassen, drs. R.A.B.
Claessens-Schepers, mevrouw Y.M.
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.
Driessen, R.B.
Ernst, R.A.M.M.
Fischer-Otten, mevrouw A.M.J.N.
Franssen, R.J.H.
Frische, drs. G.H.C.
Geraats J.M.L.
Ijpelaar, W.A.J.
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.
Jetten, mevrouw T.G.M.
Jiménez Hastenrath, mevrouw C.L.
Koopman, mevrouw S.N.
Kuntzelaers, J.J.M.
Linden, H.M.V. van der
Lodewijks, drs. A.J.V.C.
Loomans, ir. P.J.M.
Megens, B.J.M.H.
Mertens, mevrouw mr. K.G.M.
Meziani, A.
Nijskens, H.L.M.
Palmen, BBA, mevrouw E.C.C.
Reuser, J.A.A.M.
Schuuring, mevrouw E.A.
Smeets, B.B.P.M.
Tegels, R.J.J.
Thewissen, drs. M.W.
Valk, R.E. van der
Vaessen, L.A.P.
Vincken, N.J.H.M.
Voncken-Janssen, mevrouw ing. I.D.A.M.
Wageningen, ir. J. van
Werrij-Wetzels, LLM, mevrouw M.
Westen, O.D.
Wolters Gregório, J.

CDA
GroenLinks
VVD
PvdA
PVV
PVV
JA21
SP
PVV
SP
CDA
Forum voor Democratie
PVV
50PLUS
LOKAAL-LIMBURG
CDA
CDA
CDA
D66
GroenLinks
PVV
VVD
PvdA
LOKAAL-LIMBURG
VVD
Partij voor de Dieren
PVV
GroenLinks
CDA
VVD
Fractie Palmen
JA21
PvdA
JA21
CDA
JA21
SP
D66
JA21
CDA
D66
CDA
GroenLinks
SP

Afwezig

Heldens, ing.T.M.

Hermans, L.J.

Plusquin, mevrouw P.S.M.L.

Westhoff, ir. R.J.H.

VVD

PVV

Partij voor de Dieren

Fractie Westhoff

Het College van Gedeputeerde Staten

Gaans-Gijbels, M.W.A. van

Roest, A.G.M.

Satijn, S.H.M.

Toorenborg, mevrouw M.M. van

Notulist

Het Notuleercentrum

1 **Opening, mededelingen voorzitter, vaststellen agenda**

De voorzitter: Ik open deze vergadering en verzoek u allen om te gaan staan. Aan het begin van deze vergadering waarin wij samenkomen om de belangen van de Provincie Limburg en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze arbeid vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit onze geloofs- en levensovertuiging, met de juiste waardering voor elkaars mening. Dat is onze bede aan God of aan elkaar. Ik wil jullie vragen om even nog te blijven staan. Dames en heren, op 2 september jongstleden is oud-Statenlid de heer Fons Tans uit Heerlen overleden. De heer Tans was in de periode van 1995 tot 2001 lid van de Provinciale Staten. De heer Tans is 74 jaar geworden. Tijdens zijn Statenlidmaatschap heeft de heer Tans zich onder andere als fractievoorzitter van de PvdA-fractie op velerlei gebied ingezet voor onze Provincie. Wij spreken onze grote erkentelijkheid uit voor zijn inzet. Wij condoleren de familie met dit verlies. Wij wensen hen vanaf deze plek heel veel sterkte. We zullen een moment van stilte houden om de heer Tans te herdenken. [STILTE] Dank u wel. Nogmaals, ik heet u allen van harte welkom. Er zijn veel mensen weer terug van het reces. We kunnen onze werkzaamheden weer starten, al hebben de meesten van u dat al gedaan omdat de commissievergaderingen al begonnen waren. De afgelopen week ontvingen we ook heugelijk nieuws. Mevrouw Kerseboom heeft haar eerste kind, dochter genaamd Chloë, mogen verwelkomen. En via deze weg wil ik mevrouw Kerseboom en haar gezin van harte feliciteren. Namens Provinciale Staten is er uiteraard een bloemetje gestuurd. Ik heb afmeldingen voor vandaag ontvangen. Van Provinciale Statenzijde van de heer Hermans van de PVV, de heer Westhoff van fractie Westhoff, de heer Heldens van de VVD en mevrouw Plusquin namens de Partij voor de Dieren. Aan de zijde van GS hebben we afmeldingen van de heer Gabriëls en mevrouw Roefs. Een woord van welkom aan de bezoekers op de publieke tribune en de aanwezige pers. Er is ook een cameraploeg van Nieuwsuur aanwezig. Die zijn een portret aan het maken over mijn voorganger, de heer Remkes. Dan weten jullie in ieder geval waar het over gaat. En ik zeg het toch even heel aardig: een speciaal welkom aan Jeroen die ik straks heb mogen leren kennen. Ontzettend leuk dat je erbij bent vandaag. Er zijn ook twee fotografen aanwezig en dat is voor agendapunt 2, te weten het afscheid en de installatie van nieuwe Statenleden, alsook een fotograaf die vanuit de publieke tribune een aantal overzichtsfoto's zal nemen. Bij de opening van de vergadering van vandaag is een quorum vereist en de griffier en ik hebben voorafgaand aan de opening aan de hand van de presentielijst geconstateerd dat aan dit vereiste is voldaan. En indien er een verzoek tot hoofdelijke stemming wordt ingediend, zal ik door middel van loting bepalen bij welke persoon op de presentielijst ik de stemming zal starten. En dat is bij de heer Reuser. Voor zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten geldt dat u dat in uw eerste en tweede termijn vanaf het spreekgestoelte kunt doen. Interrupties van Statenleden gaan via de microfoons bij de interruptietafel. U heeft vijf keer de mogelijkheid tot interruptie en per interruptie is er een mogelijkheid om maximaal twee keer een vervolgvraag de stellen. Er ligt u een gewijzigde conceptagenda voor de Statenvergadering voor. Kunt u instemmen met het vaststellen van deze agenda? Dat is het geval. Dan is de agenda hierbij vastgesteld.

2 **Afscheid en Installatie nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten**

De voorzitter: Ga ik over naar het agendapunt 'Afscheid en Installatie nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten'. En als eerste het afscheid van de heer Geraats van Provinciale Staten. Alvorens wij overgaan tot de toelating en de installatie van nieuwe Statenleden vraag ik uw aandacht voor het aangekondigde vertrek uit de Staten. En de heer Geraats, ik zal u toespreken vanaf het spreekgestoelte. Geachte mijnheer Geraats, beste Johan. Ruim zeven jaar, vanaf 29 april 2015, zat je in de Staten, in het Limburgs parlement. Zeven jaren waarin je, ook als lid van de commissie Mobiliteit en Duurzaamheid en Ruimte, Landbouw en Natuur, maar ook als ervaren persoon in de agrarische sector, altijd bijzonder sterk hebt gemaakt voor de Limburgse landbouw. En in het verlengde daarvan,

of beter in combinatie daarmee, had je ook iets met water. Water dat we hier in Limburg veel te veel kunnen hebben, zie de watersnoodramp van vorig jaar, of veel te weinig, zoals we dat deze zomer weer hebben moeten ervaren. Maar in 2016 nam jij in ieder geval al het initiatief voor een informatieavond en forumdiscussie over Waterproof Limburg, omdat je het heel terecht nodig vond dat Limburg nog eens goed ging kijken naar haar waterhuishouding, nadat flinke regen- en hagelbuien toen al voor grote problemen hebben gezorgd. Helaas was dat nog niet voldoende om te voorkomen dat Limburg vorig jaar toch weer zo werd verrast door het water. Maar ik durf nu wel te zeggen: aan jou heeft dat dus niet gelegen. Het waren ook zeven jaren dat de wereld behoorlijk is veranderd. Een virus dat iedereen en alles op zijn kop heeft gezet, een oorlog in Europa die ons allen raakt en vele wereldwijde uitdagingen die we, niet in gelijke mate, maar wel allemaal belangrijk vinden. En dat alles in een toenemende sfeer van polarisatie in de wereld waarin het ook steeds lastiger wordt om naar elkaar te kijken en vooral naar elkaar te luisteren. Laat staan te willen begrijpen waarom een ander iets belangrijker vindt dan de één en visa versa. Het is daarmee ook een wereld geworden die lastiger te besturen lijkt. Slinkend vertrouwen in de overheid of in elkaar, in bestuur. En waar grote opgaven grote veranderingen vragen en die soms ook emoties met zich meebrengen. En dat is ook waarom jij, Johan, na zeven jaren drastisch besloot om je Statenzetel op te geven. Je Statenzetel opgeven omdat je je niet kunt en niet wilt vereenzelvigen met plannen uit Den Haag, waarvoor ook je eigen partij daar heeft ingestemd. Omdat je het te hard in je agrarisch hart raakt en ook niet kunt en wilt verdedigen. En ook niet kunt en wilt uitleggen aan jouw eigen achterban. Je zetel opgeven, of beter gezegd teruggeven aan je partij, is iets wat best bijzonder is. Dat doet niet iedereen. Uiteraard heeft uw voorzitter nergens een mening over. Maar bij jou niet aan de orde. Nee, jij kiest ervoor om nu uit de politiek, uit het bestuur te stappen om je vooral, zoals je zelf ook in je ontslagbrief schrijft, opnieuw te beraden op welke manier jij het beste op kunt komen voor de agrarische sector en kan bestrijden wat jij absoluut onjuist vindt. En ja, ik kan me voorstellen dat de ene zegt: prima dat je uit protest vertrekt, dan geef je een sterke boodschap. Net zoals ik me ook kan voorstellen dat een ander zegt: jammer dat je niet meer van binnenuit kan blijven staan waar je voor staat. Maar jij wilt nu in ieder geval jouw weg bewandelen, om te bereiken wat je wilt en hoopt te bereiken. De tijd en ervaring zal leren wat voor jou en voor je missie de beste weg zal zijn, binnen of buiten de politiek. Dat neemt niet weg dat we jou hier enorm gaan missen. Je eigen fractie zegt: zowel op basis van inhoud, maar vooral ook als mens. En daar wil ik me ook heel graag bij aansluiten. Ik denk dat iedereen jou ook ziet als die keiharde werker, zowel voor je bedrijf, maar ook voor je fractie en zeker ook voor onze Provinciale Staten. Een man met een enorme dossierkennis en een bijzonder vriendelijke man. Beste Johan, zeven jaren, laat het wellicht symbolisch zijn dat zeven een heilig getal is, maar een getal dat laat zien dat iets af is. Voor jou is het in ieder geval voor nu even klaar, maar wie weet wat de volgende zeven jaren jou gaan brengen. Er rest mij niets anders dan namens iedereen hier jou ongelofelijk te bedanken voor je enorme inzet voor Limburg voor de afgelopen zeven jaren. Het ga je goed, Johan. En ik wil het onderschrijven met een heel mooi pakketje en een bos bloemen. Dank je wel. Nou, volgens mij mogen we wel een groot applaus doen. Om nou met zo'n stilte door de zaal te lopen. Dames en heren, vanwege het afscheid van de heer Geraats zal een nieuw Statenlid toetreden tot Provinciale Staten. Volgens het proces-verbaal van het centraal stembureau van de verkiezingen van Provinciale Staten is dat de heer Tegels. Ook zal vanwege het tijdelijk ontslag van mevrouw Kerseboom een nieuw Statenlid toetreden tot Provinciale Staten. Volgens het proces-verbaal van het centraal stembureau van de verkiezingen van Provinciale Staten is dat de heer Burlet. Ter voldoening van het in hetgeen gesteld is in het reglement van orde voor de vergadering van Provinciale Staten is een commissie van drie leden ingesteld voor het onderzoek van de geloofsbrieven van deze Statenleden, te weten de heer van Caldenberg, de heer Claassen en de heer Loomans. Ten dienste van het onderzoek van de geloofsbrieven, overeenkomstig bepaald in het reglement van orde voor de vergaderingen van Provinciale Staten, zijn overlegd een opgave van alle door hem of haar beklede openbare betrekkingen en een gewaarmerkt afschrift uit de gemeentelijke basisadministratie

persoonsgegevens waaruit de huidige woonplaats, geboortedatum en plaats, alsmede Nederlanderschap en het niet uitgesloten zijn van kiesrecht blijkt. Ik verzoek de heer Loomans als voorzitter van de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven vanaf het spreekgestoelte verslag uit te brengen omtrent de gedane onderzoeken.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): De Commissie voor Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven onderzocht van de heer Tegels en Burlet. De commissie heeft de geloofsbrieven in orde bevonden. De heer Tegels is door de voorzitter van het centraal stembureau op 21 juni 2022 benoemd tot Statenlid. Deze benoeming is op 27 juli 2022 door hem aangenomen. De heer Burlet is door de voorzitter van het centraal stembureau op 16 augustus 2022 benoemd tot Statenlid. Deze benoeming is op 17 augustus door hem aangenomen. De heer Tegels en de heer Burlet hebben een verklaring openbare betrekkingen aangereikt. Vervolgens heeft de commissie aan de hand van een uittreksel uit de Basisregistratie Personen vastgesteld dat zij voldoen aan alle in de Provinciewet gestelde eisen. Er is niets gebleken van met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare betrekkingen. De commissie adviseert Provinciale Staten dan ook om de benoemden op grond van de relevante wettelijke bepalingen toe te laten tot Provinciale Staten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil graag ook de leden van de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven, danken voor de verrichte werkzaamheden. Overeenkomstig het verslag van de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven constateer ik dat er geen wettelijke beletselen zijn om de kandidaat-Statenleden te benoemen. Ik verzoek de bodes de twee kandidaat-Statenleden naar de interruptiemicrofoon te begeleiden. Ik doe het heel even zo, dan verstaan ze mij ook. Aan de orde is de beëdiging, respectievelijk het afleggen van de verklaring en belofte overeenkomstig artikel 14 van de Provinciewet. Daartoe leggen alle nieuw te benoemen leden in de handen van de voorzitter de in artikel 14 Provinciewet voorgeschreven eed respectievelijk verklaring en belofte af. Zowel de heer Burlet als de heer Tegels hebben aangegeven de eed te willen afleggen. Ik zal zo meteen de tekst van de eed voorlezen en u antwoordt dan met een 'zo waarlijk helpe mij God almachtig'. Normaliter tekent men dan ook de gedragscode Bestuurlijk Integriteit, maar dit is al op een eerder tijdstip gebeurd. Ik zweer dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Burlet (JA21): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De heer Tegels (CDA): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dan wil ik u bij deze als eerste van harte feliciteren. Alsjeblieft en heel veel succes.

De heer Tegels (CDA): En bedankt.

De voorzitter: Mag u ze begeleiden? Naar aanleiding van de installatie van de heer Burlet, maar ook naar aanleiding van de naamswijziging van de fractie van SVL, meld ik dat de heer Reuser, Thewissen, Vincken, Smeets en de heer Burlet de fractie met naam JA21 vormen binnen deze Staten. Zowel de voormalige fractie SVL als de heer Burlet hebben de voorzitter van Provinciale Staten hiervan schriftelijk in kennis gesteld, alsook het landelijk partijbestuur van JA21, die dit heeft

bevestigd. Conform het Reglement van Orde zijn er geen wettelijke belemmeringen of afwijzingsgronden om de naam JA21 te gebruiken.

3 Spreekrecht Externen

[Dit agendapunt is tijdens de vergadering niet aan bod gekomen].

4 HAMERSTUKKEN

4.1 Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten

De voorzitter: Daarmee zijn we aan agendapunt 4 beland, de hamerstukken.

4.1.1 G-22-028 Bekrachtiging geheimhouding Financiële analyse huisvestingsopties Brightlands Campus Greenport Venlo, brief GS van 6-9-2022 (GS DOC-00327806)

De voorzitter: Allereerst het stuk 4.1.1 en ik stel voor dat we dat gewoon ... Ja precies. Betreft G-22-028 Bekrachtiging geheimhouding Financiële analyse huisvestingsopties Brightlands Campus Greenport Venlo en de brief van GS van 6 september 2022. Ik neem aan dat daar niet over gestemd hoeft te worden. Dat is conform besloten.

4.2 P-22-022 Verzoek tot gedeeltelijke opheffing geheimhouding van de "Bijlagen bij mededeling portefeuillehouder inzake Campus Vastgoed Greenport Venlo BV", (PS DOC-00335620)

De voorzitter: En 4.2 P-22-022 Verzoek tot gedeeltelijke opheffing geheimhouding van de 'Bijlagen bij mededeling portefeuillehouder inzake Campus Vastgoed Greenport Venlo BV'. Ik constateer ook dat dit met algemene stemmen wordt aanvaard.

5 BEHANDELSTUKKEN

5.1 Debat aangaande opvang asielzoekers in Gouvernement

De voorzitter: Dan komen we uit bij agendapunt 5, de behandelstukken. Het debat aangaande opvang asielzoekers in het Gouvernement. Wat betreft dit agendapunt, het debat inzake opvang asielzoekers in het Gouvernement, zal dit onderwerp worden besproken in twee termijnen. Daar de heer Driessen en de heer Claassen het verzoek tot dit debat hebben ingediend, worden beiden eerst in de gelegenheid gesteld om het verzoek tot dit debat nader toe te lichten als ze daar behoefte aan hebben. En hierna zullen we de volgorde van ingediende spreektijden aanhouden. Na de eerste termijn van uw Staten zal er even worden geschorst om eventuele vragen te beantwoorden.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, ik zou graag de voorzitter willen mededelen dat ik mij zal onthouden van stemmen. Niet omdat het in de letter van de wet niet mag, maar omdat het gezien de cultuur hier mij beter lijkt om dat niet te doen, omdat ik werkzaam ben bij het COA.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik ervan uit dat u verwacht dat er nog iets van voorstellen zullen worden ingediend. Die hebben mij formeel nog niet bereikt, maar mocht dat het geval zijn, dan heeft u dat in ieder geval kenbaar gemaakt. Conform spreektijdoverzicht geef ik dan als eerste het woord aan de heer Driessen van Forum voor Democratie.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Voorzitter. Heerlijk genietend van een zomer zoals we die al bijna 45 jaar niet meer mogen hebben ervaren, werden we plotsklaps opgeschrikt door het bericht dat de aanleiding vormt voor dit debat. En ik geef u toe, daarom hebben wij mede dit debat aangevraagd, het deed mijn meest rechtse tenen krom staan. Hier werd aan de poorten van het Gouvernement, alweer zo'n twee maanden geleden, vreselijk menselijk leed berokkend. Het is namelijk een grove schande dat we als Provincie op deze manier in het nieuws zijn geweest. Deze zo hulpbehoevende mensen weg te denken te moeten stoppen in een pand wat nota bene vorig jaar nog onder water stond. Nooit eerder hebben we als democratisch bestuur de kans gehad de bevolking zo dicht aan ons weten te binden. En nog nooit hebben we zo opzichtig en zonder enige gêne gefaald. Dat belooft nog wat met het oog op de verschikkingen die ons deze winter te wachten staan. En wat moeten we met zijn allen blij zijn dat men hier terug kan vallen op het recht van demonstratie. Het is een klein wonder dat zij, die enkel op het geluk hogerop zochten, nog enige actiebereidheid vonden de misstanden hier aan de kaak te stellen. We waren er anders met zijn allen nog stilletjes mee weggekomen ook. Wat dat betreft hebben ze met dit publieke vertoon het politiek metier snel eigen gemaakt. Maar goed, de term 'de politieke gelukszoeker' heeft hier sinds vandaag sowieso een geheel andere betekenis. Te midden van de ophef en misère laat de Provincie in een persbericht 26 juli jongstleden optekenen dat zij op geen enkele manier de opvang uit eigen middelen zal faciliteren. Toch bereikten ons berichten dat er ambtenaren ingezet zouden zijn in shifts of ploegen om de locatie bereid te maken. Vraag aan het College: klopt dit? En zo ja, zijn deze werkzaamheden vervolgens teruggevorderd op veiligheidsregio Zuid? Maar voorzitter, alle gekheid op een stokje en dit cynisme terzijde. Ooit dachten wij bijdrage te gaan leveren aan de besluitvorming binnen een Provinciebestuur. Een bestuur voor alle Limburgers ten behoeve van infrastructuur, natuur, landbouw, sociale cohesie, een gezond investeringsklimaat en heel veel verder rijkt volgens mij onze agenda niet. Er mag op geen enkele manier dan de indruk ontstaan dat we buiten deze agenda proberen te treden. We leven namelijk in tijden waarin de bevolking blootgesteld wordt aan grote onzekerheden. Er zullen in Limburg de komende winter nog huizen zonder energie of warmte komen te zitten.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik vroeg mij eigenlijk af naar aanleiding van het pleidooi van de heer Driessen: de laatste motie die hij heeft ingediend bij de voorjaarsnota ging om de aanleg van een steiger voor speedboten, zodat we allemaal met de boot naar het Gouvernement konden komen. Mijn vraag aan de heer Driessen is: is dat wat u betreft nu die Provinciale kerntaak waar u zo voor staat?

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Nou, de Provinciale kerntaak waar wij zo voor staan, in ieder geval behelst voor dit huis om haar eigen huis te onderhouden en te voorzien. En daar heeft in de laatste jaren ook bij gehoord dat er plaatsen voor elektrische fietsen, voor elektrische auto's en dergelijke aangelegd worden. Dus dan, in uw beredenering mevrouw Jenneskens, zouden we die ook moeten schrappen en eventueel zelfs niet aan moeten leggen. Via u voorzitter.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik had een vraag gesteld. Ik had niet eens een redenering, want dat mag ik hier niet doen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Het onderhouden van haar eigen huis, voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens was nog even aan het woord.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Sorry.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, maar mijn vraag was, want er komt nu waarschijnlijk een stuk over energiearmoede en dat soort dingen: vindt de heer Driessen dan zijn eigen moties die tot dit soort dingen oproepen in dat licht niet ook een klein beetje ongepast?

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Voorzitter, mevrouw Jenneskens vindt ons op het gebied... dat wij deze energiearmoede, waar het onderwerp vandaag trouwens niet over gaat, maar ik zal wel even toelichting geven op uw vraag, dat wij de energiearmoede die ons te wachten staat heel ernstig vinden. Maar dat neemt niet weg dat de oorzaak van die energiearmoede niet in dit huis ligt. Die oorzaak ligt elders. En we kunnen wel proberen in dit huis allemaal te zorgen dat we verschillende mensen proberen te helpen, maar daarmee nemen we het probleem niet weg. Het probleem blijft bestaan en het blijft geld storten in een bodemloze put.

De voorzitter: Tot slot mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, nu ben ik wel even een beetje in de war, dus mijn laatste vraag is eigenlijk: deelt de heer Driessen dan de opvatting van D66 dat de politiek er in eerste instantie is om problemen voor mensen op te lossen?

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Goed.

De voorzitter: U wordt geholpen in de zoektocht door in ieder geval meer tijd te krijgen. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Als de politiek er is om die problemen van die mensen op te lossen, volgens de heer Driessen, dan is de vraag welk voorstel de fractie van Forum voor Democratie de afgelopen drie, vier jaar bijna, heeft ingediend in deze zaal om de problemen van deze mensen op te lossen.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): U bedoelt van de mensen die hier asiel komen zoeken, via u voorzitter, of van de mensen die last hebben van energiearmoede?

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): U heeft het debat aangevraagd over de asielzoekers die hier zitten en daar doelde ik op. Want ik heb gezocht in iBabs, in het systeem, niet één voorstel. Vindt u dat dan niet

een beetje een blamage dat u dan nu een debat komt aanvragen, terwijl u zelf politiek het afgelopen jaar gewoon niks gedaan heeft?

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Nou, de heer van Caldenberg, via u voorzitter, als u geluisterd had, was mijn eerste deel een heel groot deel cynisme. En op uw vraag terug te komen: ja, ik vind het heel normaal dat we hieromtrent een debat aanvragen, want een huis van democratie is geen opvang voor asielzoekers. En wat hebben wij de afgelopen drie jaar in dit huis gedaan om deze mensen te helpen? Nou, mijnheer Van Caldenberg, niet veel, want dat hoort u namelijk aan het einde van mijn betoog. Wij staan hier en wij zijn gekozen door Nederlandse burgers en niet door mensen die uit een ander land zijn gekomen en hiernaartoe komen. Dat is niet ons mandaat, dat zijn niet de mensen die op ons gestemd hebben en dat zijn dus ook niet de mensen waarvoor wij oplossingen moeten bedenken.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja. U wilt een voorbeeldfunctie. U pretendeert links en rechts, voor en na, iedere verkiezingsronde er voor de Limburger te zijn. Maar u vergist zich enorm in de schade die dit heeft berokkend. U was er voor anderen en niet voor de Limburger. En vanwege de beperkte tijd laat ik hier nog maar achterwege het grote menselijke leed die de gehele asielindustrie internationaal al decennialang veroorzaakt. Maar we moeten ons beseffen dat we met dit dergelijke beleid en met dergelijke asielinstroom aan het einde staan van een grote internationale keten die in mensensmokkel en mensenhandel doet. Voorzitter, er zou hier maar één uitdaging mogen gelden in dit huis en dat is: eigen volk eerst, vooral met alle misère die er nog op ons af komt deze winter. Verder zou ik het hier vandaag graag bij willen laten. Ik zie de uitslag van de stemming met grote nieuwsgierigheid tegemoet op de moties die worden ingediend en gun jullie verder allemaal de spanning van een debat vandaag. Ik hoop binnenkort weer met jullie in discussie te mogen over onderwerpen die ertoe doen op het moment dat ze ertoe doen en niet twee maanden later. Dank u wel.

De voorzitter: Er is nog een vraag voor u van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Na deze woorden is de vraag aan de heer van Driessen: gaat u dadelijk met een gerust hart op vakantie?

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Dat zou zo maar kunnen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Claassen namens de fractie van de PVV.

De heer Claassen (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Na een vleugje cynisme misschien wat ratio. Vorige week waren de eerste commissievergaderingen na het zomerreces. Samen met een Statencollega liep ik over de brug richting de bestuursingang van ons mooie Gouvernement in het prachtige Limburgse landschap. En tijdens deze prachtige oversteek kwamen we tot de conclusie dat tijdens het reces de wereld in de fik is gaan staan. Crisissen stapelen zich op en nergens was nog een antwoord op. En het mooie was dat zowel vanuit het linker en het rechter collegiaal politiek

perspectief, we beiden tot dezelfde conclusie kwamen. Als een soort wederzijds begrip of om escalatie te voorkomen lieten we het maar bij de conclusie. Immers, als we dit zouden hebben uitgediept zou mogelijk duidelijk worden dat de oorzaak van de brand en de mogelijke oplossingsrichtingen totaal niet overeenkomen. En als je een debat voert over oplossingen, moet er op zijn minst een gedragen beeld zijn over de oorzaak van een probleem. Eén van die problemen die de PVV en velen met onze partij een probleem vinden, is het huidige asielbeleid. Bijvoorbeeld, D66, bij monde van mevrouw Pot, onthult waar het volgens deze partij echt om gaat. Zij zegt in de Tweede Kamer: iedere woning erbij is een gezin dat naar Nederland kan komen. En daar staat tegenover dat de PVV en samen met de PVV meer dan 75% van de Nederlanders zegt, of liever smeekt: stop met dit beleid. Stop dit beleid dat ten koste gaat van onze eigen inwoners. Voor de mensen die al jaren op een wachtlijst staan voor een woning. Stop dit asielbeleid vanwege de overlast en criminaliteit. Stop dit beleid omdat de noden hoog zijn onder onze eigen bevolking en voorkeursbehandelingen van asielzoekers een mes in de rug zijn van diezelfde Nederlanders die onder het faalbeleid van de huidige regering gebukt gaan. Stop dit beleid omdat gewoonweg het hele asielsysteem misbruikt wordt. Veiligelanders horen en hoeven hier geen asiel aan te vragen. En zo kunnen er nog heel veel meer argumenten gegeven worden waarom het asielsysteem faalt. En wie de stem van de meerderheid van het volk vertegenwoordigt, wordt kaltgesteld met het adagium: immigratie is goed, de nadelen vallen reuze mee, we hebben deze mensen nodig met hun competenties. En wie er anders over denkt, die deugt niet, zijn populistten of zijn zelfs fascistten. En zelfs de VVD die voor de verkiezingen voor de zoveelste keer streng beleid aankondigden, heult mee met het deugbeleid van D66. Terwijl al heel wat jaren dit aandachtsgebied bediend wordt door diezelfde VVD. En de huidige VVD-minister kondigt zelfs een wet aan die alle gemeenten dwingt gelukszoekers, veiligelanders en misschien een paar echte asielzoekers op te vangen. Dit is het hedendaagse liberalisme van de VVD. Maar wat heeft de Provincie hiermee te maken, hoor ik u denken. Er wordt door het openstellen ... Hij verspringt, sorry. Er wordt door het openstellen van het hotel aan de Maas een situatie gecreëerd waarbij de grote Provincie tegen Limburgse gemeenten zegt: kijk, zo hoort het. U moet meedoen, u kunt niet achterblijven. U draagt daardoor bij aan de fatale aanzuigende werking op gelukzoekers en veiligelanders om naar Nederland te komen, want na een paar dagjes Ter Apel wacht hun een luxe hotelkamer, een luxe rondvaartboot of een Gouvernement. En als het dan een beetje tegenvalt, te warm, te koud, het eten is niet divers genoeg: klagen. En wat doet de overheid? Faciliteren en gehoorzaam deugen. Kortom voorzitter, iedere geste die gedaan wordt om meer en meer op te vangen, draagt niet bij aan een structurele oplossing van het asieldrama. Maar wat draagt dan wel bij? En daarvoor stelt de PVV het volgende voor: de Provincie en de gemeente en hun ongekozen vertegenwoordigers zouden het signaal moeten afgeven dat het genoeg is. Het College zou duidelijk moeten maken richting Den Haag dat het beleid faalt en daar geen onderdeel van zou willen zijn. Dat zij de inwoners van Limburg steunt en dat de democratie het laatste woord heeft en niet de deugagenda van de huidige regering of die van ongekozen volksvertegenwoordigers. Nog één mijnheer Kuntzelaers. En het signaal afgeeft richting het kabinet dat de boel op slot moet, erop aandringen dat asielzoekers c.q. statushouders die overlast veroorzaken een ticket krijgen naar het eerste veilige land van aankomst, en vaak is dat hun eigen land, en daarnaast erop aandringen dat ingezet moet worden op opvang in de regio.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor de heer Claassen hier betogen dat hij spreekt namens 75% van de bevolking. Maar is het niet onderdeel van een democratie dat u ook meerderheid moet hebben in de volksvertegenwoordigende organen die deze 75% weerspiegelen om daadwerkelijk die claim te kunnen maken?

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Mag ik u een tegenvraag stellen?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Nee, ik wil graag eerst een antwoord.

De heer Claassen (PVV): Bent u voorstander van een correctief bindend referendum?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dat staat in het ...

De voorzitter: Even via de voorzitter graag om de beurt. Dat was uw antwoord mijnheer Claassen?

De heer Claassen (PVV): Nee, dat was een vraag.

De voorzitter: Ja, maar u had ook een vraag gekregen. Misschien kunt u die gelijk meenemen, dan blijven we niet op en neer ...

De heer Claassen (PVV): Want als u namelijk voorstander bent van een correctief bindend referendum, dan heeft de democratie u gekozen, u maakt een keuze en dat wordt gecorrigeerd als de meerderheid dat vindt dat het gecorrigeerd moet worden. Als we nu een referendum zouden houden in Nederland: we moeten dat asielbeleid op de schop gooien en misschien zelfs de grenzen dichtdoen en u zou daar een voorstander van zijn, weet ik wat de uitslag is.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel voorzitter. Het grappige is namelijk dat u de stemmen niet kunt halen bij de verkiezingen, hier fictieve situaties probeert te creëren waarin het lijkt alsof er een meerderheid is die achter u staat, maar u haalt niet voldoende stemmen om een meerderheid in dit land te krijgen voor uw asielbeleid. En dan kunt u spreken over alle uitingen en kwalificaties die u daaraan wilt geven. U bent een minderheid in dit land en daar dient u zich dan ook naar te gedragen en niet te pretenderen dat u een meerderheid representeert, terwijl u in die democratie niet in staat bent om een fatsoenlijke meerderheid bij elkaar te krijgen voor datgene waar u voor staat. Het zou u dan ook sieren als u zelf even nadenkt over die positie die u heeft binnen die democratie. En ik wil u dan ook vragen of u de stelling, dat u zegt dat u spreekt namens de meerderheid, om die dan ook even terug te nemen.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Nou ja, of ik voor die 75% spreek... Indirect hebben zij ons niet gekozen, was het maar waar en we zullen zien waar de komende verkiezingen toe zullen leiden, maar ik vind het geen scheldwoord, populisme. Maar populisme wil ook zeggen gewoon dat je luistert naar het volkspopulis. En dat is wat wij doen, en dat doen wij misschien wat beter dan de PvdA om dat hier te vertegenwoordigen, behalve dat te vertegenwoordigen wat de mensen willen horen.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, was het maar waar dat de PVV dat deed. Want al had 75% van de Limburgers op de PVV gestemd, wat helemaal niet gebeurd is en ook nooit zal gebeuren. Maar welk voorstel heeft de PVV nu de afgelopen drie jaar gedaan om te voorkomen dat er

gelukszoekers naar Limburg kwamen? Ik heb ze geteld: niet één. Dus u heeft niet geluisterd naar die Limburgers, mijnheer Claassen. Er staat niet één voorstel in iBabs wat zegt dat de PVV er ook maar iets aan gedaan heeft. U heeft geaccepteerd, bij toetreding tot het vorige College mijnheer Claassen, dat arbeidsmigranten, gelukszoekers in uw woorden, welkom zijn in Limburg. Dus wat heeft u nu geluisterd, mijnheer Claassen? U heeft uw vingers in uw oren gedaan in ruil voor <onverstaanbaar>.

De voorzitter: Zullen we blijven proberen via de voorzitter te spreken, want ik hoor elke keer u, maar ik was het niet. De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja en daar bent u over een half jaartje wellicht aan gewend, als u mijnheer Van Caldenberg aan de microfoon heeft.

De voorzitter: Dan blijf ik dat een half jaar lang controleren en corrigeren.

De heer Claassen (PVV): Ik probeer nog even terug te halen welke vraag u precies heeft gesteld en wat heeft de PVV Limburg gedaan. Ja niks, want ik heb net ook gezegd wat kan de Provincie bijdragen en de rol van de Provincie is anders dan de landelijke. En dan pakken we gewoon wat er landelijk is geprobeerd door de PVV en dat is volgens mij ontelbaar aan oplossingsrichtingen die er gedaan zijn. Recent nog heeft een collega van ons in de Tweede Kamer een achtpuntenaanpak voorgesteld. Ja, daar werd het niet overgenomen, zullen we maar zeggen. Maar ja, vanuit landelijk beleid, en daar is waar ik naar refereer, en daar gaat de motie die we indienen ook over, is dat we, en dat heb ik ook proberen te duiden mijnheer Van Caldenberg, dat als wij maar blijven faciliteren, dat een aanzuigende werking heeft op de asielinstroom. U en ik weten dat dit niet over Oekraïners gaat, want die gaan niet naar Ten Apel, die hoeven er helemaal niet naartoe. Het gaat over de aanzuigende werking van met name mensen uit Noord-Afrika. Veiligelanders die hier zorgen voor een hele hoop, ik ga niet problemen zeggen, maar problemen in de asielopvang, en dat moet anders. Dus als wij allemaal boten gaan creëren, als wij allemaal hotels gaan inrichten, als er op gemeentelijk niveau huizen die eigenlijk afgebroken zouden moeten worden en waar er bij de vergunning normaal gesproken twee jaar lang iets moet duren om iets te veranderen, kan het nu in een dag. Dat is ondermijnend aan de huidige maatschappij. En waar het dus om gaat, is dat op het moment dat de Provincie, en dan ben ik nu aan het antwoord dadelijk van de Gouverneur, dat soort dingen faciliteert, helpt dat ons niet uit de crisis te komen.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor mijnheer Claassen heel veel zeggen over veiligelanders. Vindt PVV dan wel dat we andere mensen uit oorlogsgebied wel moeten opvangen?

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, sterker nog, volgens mij staat dadelijk ook in het dictum, dat juist door deze problematiek mensen die het echt nodig hebben, en dat zijn echt kleinere aantallen mensen, dat er dan goed naar gekeken moet worden of die hier opgevangen zouden moeten worden. Maar daar vindt u ons op hetzelfde pad. Maar in hetzelfde dictum staat ook dat er wel een punt gemaakt moet worden naar Den Haag dat er nog strenger en beter moet worden gekeken, volgens de overeenkomsten die gesloten zijn in Europa en daarbuiten, wat is een vluchteling? En een vluchteling gaat niet via Afrika naar Spanje, door en langs Portugal, Duitsland, België, Frankrijk misschien nog een keer, als het ook niet goed, terug naar Nederland. En dat moet stoppen.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dan heb ik een vervolgvraag voor de heer Claassen. Weet u hoeveel, welk percentage veiligelanders zich meldt in Nederland?

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Daar was ik niet op voorbereid, dus als u mij even een momentje geeft. In 2021 waren dat 40.000 mensen die kwamen uit Algerije, Marokko, Turkije en Nigeria en die zijn aangeduid als veilige landen.

De voorzitter: Mevrouw Jetten tot slot.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dan heb ik een laatste opmerking. Ik heb het ook opgezocht. Ik heb heel andere cijfers. Ik heb dat 20% veiligelanders zijn van de aangemelde asielzoekers, dus we hebben duidelijk verschillende bronnen.

De heer Claassen (PVV): Nee, want 20%, als je dat dan maal vijf doet kom je op 100%, kom je op 400, wat is het, 200.000 vluchtelingen in die tijd. Ja, dat klopt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen gaat u verder met uw betoog.

De heer Claassen (PVV): Tot slot voorzitter, kan de Gouverneur schetsen hoe het proces tot het openen van hotel Gouvernement aan de Maas verlopen is? Hoeveel asielzoekers verblijven of verbleven tot nu toe in ons mooie Gouvernement? Hoeveel mannen? Hoeveel vrouwen? Hoeveel kinderen? Maar ook, wat was de verdeling van land van herkomst? Is het onderkomen nu echt tijdelijk en sluit het 1 oktober of gaat het door? En zo ja, in welke vorm? Bent u op de hoogte van eventuele voornemens van gemeenten die centra op verlate panden willen gaan openen vanaf vandaag en later? Bent u op de hoogte van tijdelijke centra die omgebogen worden naar vaste opvanglocaties? Zo ja, welke zijn dat? En bent u met de PVV eens dat alle geforceerde opvangplekken totaal niet bijdragen aan de structurele oplossing, maar dit juist een averechts effect heeft op de asielinstroom?

De voorzitter: Dank u wel de heer Claassen. Dan geef ik nu het woord aan de heer Nijskens namens de fractie van de VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Het asielprobleem is natuurlijk een probleem met heel veel gezichten. En eigenlijk, de heer Claassen gaf het al aan, wij gaan er niet eens over. En dus hebben we zitten nadenken. We waren eerst ook zeer verbaasd dat een kantoorruimte omgebouwd wordt voor asielzoekers. En wat er nog meer opvalt is dat het voor zo'n korte periode gebeurt. Op zich ben ik daar natuurlijk wel blij mee, want het had naar mijn mening helemaal niet gemoeten, niet gemogen, niet hoeven. We hebben genoeg, voldoende gebouwen in onze provincie die beter geschikt zijn. Die willens en wetens door gemeenten geweigerd worden als opvanglocatie. Een heel stuk van het verhaal van de heer Claassen kan ik ook ondersteunen. Wij moeten geen vrijhaven zijn voor gelukszoekers. Natuurlijk snap ik dat ze het proberen, maar wij moeten dat niet faciliteren. Van de andere kant is natuurlijk het asielprobleem natuurlijk een probleem wat niet weggaat door weg te kijken. Een brand gaat niet uit door hem niet te blussen. Hoe je nu de informatiestroom op gang krijgt naar, met name de veiligelanders, maar die weten juist dat ze een risico nemen. En die komen wel bewust, omdat ze weten: Nederland gaat wel door de knieën. Juist de vluchteling, de échte

vluchteling, en dan vraag ik me nog af of een echte vluchteling een privévliegtuig kan huren om hier illegaal Europa binnen te dringen, of dat een échte vluchteling is, maar dat terzijde. De echte vluchteling die moeten we natuurlijk helpen. En ik hoorde net percentages van 20%, 40.000, 200.000, weet ik hoeveel. Maar uiteindelijk mogen maar 30% van de aanvragers bij Ter Apel blijven en die leiden vervolgens tot een gezinshereniging waardoor misschien die 20% wel gehaald wordt. Dat weet ik niet, die getallen ken ik niet precies, vind ik ook niet zo interessant. Mijn conclusie is eigenlijk: je moet altijd helpen waar je kunt helpen, maar je moet even goed ook jezelf een spiegel voorhouden over wat je doet, of dat het beste is wat je kunt doen. En dan denk ik: een kantoorruimte ombouwen tot een vluchtelingenlocatie vind ik dan niet het beste.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, als de heer Nijskens van de VVD in de spiegel gaat kijken, dan houd ik die graag nog even wat langer voor hem vast. Ik vroeg me eigenlijk af, we hebben nu een opvangcrisis en die is ontstaan door jarenlang weggijken, slecht beleid, ontkennen dat er een probleem is. Er zijn in dat hele systeem heel veel dingen misgegaan. Nu is het ook zo dat dit continu onder, eigenlijk, bewindspersonen van uw eigen VVD heeft plaatsgevonden. Als u dan in die spiegel kijkt en het klinkt nu allemaal heel erg redelijk wat u zegt, hoe ziet u dan de rol van in ieder geval uw eigen partij in het beleid wat u mede heeft ondersteund in de totstandkoming van het probleem wat u zelf ook zo vervelend vindt?

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, dat is natuurlijk een complexe vraag. Het begon al, vanuit de VVD is het idee geopperd van opvang in de regio. Dat is het eerste wat effectief werkt om vluchtelingen niet over de hele aardbol te verscheppen. In ons verkiezingsprogramma staat 'inkrimpen van de asielinstroom'. Waarom dat het nu vooral fout gaat is dat mensen die zouden mogen blijven voor de regeltjes, nog los daarvan hoeveel dat daar zelfs onterecht een vergunning krijgen, maar daar gaat het vandaag niet over, dat die blijven zitten in de asielzoekerscentra, dat die niet doorstromen naar woningen. Het probleem is natuurlijk veel complexer. En als je dus in een land ziet dat worstelt met zijn ruimtelijke ordening, dat niet in staat is om huizen te bouwen voor de eigen bewoners, dat niet in staat is om mensen die mogen blijven een plek te geven, dan moet je op een gegeven moment het signaal wereldwijd uitdragen en blijven uitdragen: Nederland is vol. Niet omdat we vol zitten, maar omdat we niet kunnen leveren wat gevraagd wordt. En als dan inderdaad, vanuit de vluchtelingenakkoorden die na een Tweede Wereldoorlog getekend zijn toen de wereld in brand stond, dat ging helemaal niet om Noord-Afrikaanse mannen die denken: we gaan naar Nederland en wij doen een cursus Syriër en wij komen het land binnen. Dat is een heel ander verhaal. En je kunt veel beter de ruimte die je hebt, de capaciteit die je hebt benutten voor het goede, dan wat er nu plaatsvindt.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter? Even een persoonlijk feit: ik heb er nogal moeite mee met de manier waarop hier met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid oordelen worden geveld over mensen die waarschijnlijk de heer Nijskens, maar ik in ieder geval niet, want ik werk niet in een opvangcentrum, nog nooit zou hebben gezien. Het staat echt haaks op alles waar ik voor sta. Mijn tweede punt is eigenlijk: de heer Nijskens beantwoordt mijn vraag niet. Het was de VVD die stelselmatig die collectieve voorzieningen ... En kijk, we kunnen een heel internationaal debat gaan houden, maar we zijn hier nu in Provinciale Staten van Limburg en we hebben het over één vergaderzaal waar we uit de absolute nood, omdat er nergens meer een bedje te krijgen was, waar

mensen in tenten in Ter Apel voor de deur liggen te slapen in de regen met alle gevolgen van dien. We hebben het over die ene vergaderzaal waarin we proberen in Limburg daar iets aan te doen. Die vergaderzaal die is nodig door VVD-beleid. Deelt u niet die opvatting dat hoe je er ook filosofisch in staat, wat je er ook van vindt, dat als de VVD dit hele COA en alles gewoon fatsoenlijk had geregeld, dat dit niet nodig was geweest?

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Nee, dat deel ik helemaal niet. In mijn gemeente kunnen meer dan 300 mensen morgen terecht. En ze mogen niet. In mijn schuren kunnen er nog veel meer terecht, maar ik wil ze niet. Dus dat u zegt dat hier het Lab de enige plek was waar nog een bedje neergezet kon worden voor vluchtelingen is natuurlijk net zo'n flauwekul als wat dan ook.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, maar dat was mijn vraag ... Ja, voorzitter, maar ik wilde nog heel even terugkomen ...

De heer Nijskens (VVD): Ja, ik kwam nog niet op die beantwoording, sorry. Ik was ...

De voorzitter: Ja, het woord gaat naar de heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ik was begonnen met de beantwoording. Wij hebben het opvangen in de regio op de politieke agenda gezet. Wij hadden in de verkiezingsprogramma's staan: dam de asielstroom in, niet alleen via veilige landen, maar sowieso via opvang in de regio. En ja, in mijn partij zitten nogal wat boekhouders en die hebben, en dat erkennen ze nu ook, in 2015 locaties te snel afgebouwd. Juist omdat, ik weet niet wat voor bezuinigingen in het land allemaal nodig waren, voor wat voor andere uitgave het geld nodig was, en die fout die is erkend. En dat is gebeurd, maar daar gaan wij als Provincie ook nog niet eens over. Maar is dat een falen van de VVD? Dat weet ik ook niet. Net werd de heer Claassen de maat gemeten. Hij vertegenwoordigt zijn electoraat. En dan denk ik ook: alle besluiten die in de Kamer genomen worden, worden in meerderheid besloten. Dat daar een hele hoop via coalitieonderhandelingen vooraf afgetikt wordt, is iets anders. Het waren VVD-bewindspersonen. We hebben het gezien hoe het de diverse mensen ging als ze te zeer richting een oplossing gingen. Dan ging hun eigen achterban steigeren. Dus ze hebben ook moeten laveren binnen het probleem van dit hele beleid. Het is zo simpel niet.

De voorzitter: Tot slot mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, het is goed om te zien dat de heer Nijskens erkent dat de strategie van de VVD dan is het probleem ontkennen en het niet oplossen. Maar mijn vraag is eigenlijk nog ...

De heer Nijskens (VVD): Ik ontken het probleem helemaal niet.

Mevrouw Jenneskens (D66): We hebben vanochtend gedebatteerd over het programma water. We vinden het niet leuk dat het heel veel uit de hemel komt, maar we kunnen die klimaatverandering en alles niet helemaal stoppen. Is dan ook de oplossing van de VVD: we proberen het water te stoppen, maar we leggen geen extra beken en opvangruimte aan? Hoe werkt dat dan?

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, ik zei in, wat was het, 2005 of 1995, weet ik veel. Wij wisten als kind, omdat mijn moeder uit Buggenum kwam, hoe hoog het water in 1926 stond. En in Herten, of in Herten Roermond huizen bouwen die een meter lager lagen en dan staan ze vervolgens te kijken dat die onder water lopen. We hebben hoge gronden in Nederland, waar nooit een druppel water komt, maar vanuit de natuur mag daar niet gebouwd worden. Het is ook natuurlijk verstand gebruiken, ontruim die laagste verdieping. Gebruik je verstand met inrichten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, interessant dat asieldebat echt over alles kan gaan hè?

De voorzitter: Ik hoor het aan en ik sta op het puntje om te zeggen van nou, zullen we het bij het onderwerp houden.

De heer Claassen (PVV): Ja, prachtig hè?

De voorzitter: U helpt mij daarbij.

De heer Claassen (PVV): Het is ook mooi om te horen dat er nog steeds partijen zijn die denken dat ze een klimaatverandering kunnen stoppen. Het is toch een hilarisch momentje.

De voorzitter: Ik weet dat u mij gaat helpen om het bij het onderwerp te houden.

De heer Claassen (PVV): Ja. De vraag die ik wilde stellen aan de heer Nijskens: bent u op de hoogte, want u had het net over, daar waren we gebleven, bij de opvangplek en u zegt ik wil ze niet en dat vind ik terecht. Ik zou ze ook niet willen, maar blijkbaar D66 en mevrouw Jenneskens wel. Bent u net zo benieuwd als ik hoeveel mevrouw Jenneskens en haar partijleden hebben opgevangen afgelopen jaar?

De heer Nijskens (VVD): Ja.

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Het zou misschien leuk zijn om te weten, maar ik vraag daar niet naar. En waarom zei ik net: ik wil ze niet. In de Tweede Wereldoorlog, toen we het nog echt over vluchtelingen hadden, toen zaten bij ons in de schuur Russen onder echt erbarmelijke omstandigheden. Dus dat beeld is ons ook ingeprint in onze opvoeding. Niet alleen de waterstand in 1926. En vandaar ook dat ik zeg: ik wil ze niet. Voorzitter, volgens mij ...

De voorzitter: Heeft de heer Van Caldenberg ook nog een vraag, volgens mij wilde u dat ook zeggen. De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): U helpt mij met zijn allen heel goed.

De voorzitter: We doen ons best.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja. Mijnheer Nijskens. Voor de zomer hadden wij hier een discussie over arbeidsmigratie. En sommigen zouden kunnen zeggen dat arbeidsmigranten die naar Limburg komen, gelukszoekers zijn. En daar diende SP toen een voorstel in om arbeidsmigratie te reguleren en ook voor een deel te gaan handhaven. En had de VVD toen gesteund, dan was er een meerderheid voor geweest in dit parlement. En de VVD deed dat toen niet tot mijn grote verrassing, want ik ging ervan uit dat na het gesprek wat ik gehad had met de heer Nijskens dat dit ging gebeuren. Mijn vraag is eigenlijk aan de VVD: mensen die vluchten voor oorlog en hier in het Lab hiernaast zitten, die moeten eigenlijk weg, maar zodra we er geld aan kunnen verdienen, over de ruggen van mensen die worden uitgebuit, dan vindt de VVD het prima? Is dat het verhaal?

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Nee, u bent een meester in het formeren van vragen en het framen van standpunten en meningen. Gelukszoekers die niet vanuit een vluchtelingenstatus hier komen, die hoeven wij niet op te vangen. Gelukszoekers zoals u ze formuleert, arbeidsmigranten, dat zijn nog altijd Europeanen die vanuit het vrije verkeer van goederen en diensten hier mogen komen werken. Helemaal niet, helemaal niet.

De voorzitter: De heer Nijskens, maakt u het antwoord eerst even af.

De heer Nijskens (VVD): Poolse medewerkers in de aspergeteelt, de Oekraïners die nu als Europeaan ruimhartig worden opgevangen, Roemenen, Bulgaren, in het verleden de Italianen, de Spanjaarden. Wij zijn één Europa. Onze Nederlandse inwoners werken ook over heel Europa. Ook dat zijn arbeidsmigranten. Alleen blijkbaar hebben die op een andere manier hun huisvesting geregeld. En dat staat helemaal los van de asielvraag.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Kunt u mij dan uitleggen wat het verschil is tussen iemand uit Colombia die vlucht voor geweld in zijn land en iemand die vlucht uit Oekraïne voor zijn land? Maakt het dan uit van welk continent die komt of welke huidskleur die dan heeft voor de VVD? Want volgens mij vluchten ze allebei voor oorlog en geweld. En is het in de rede van de VVD dan zo plat dat er eigenlijk een soort van institutioneel racisme wordt gepredikt?

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, er worden hier wel zeer zware woorden gepleegd en ik ben echt niet minister-president. Ik ben ook geen minister en geen kabinet. Het gaat niet om huidskleur. We hebben met zijn allen afgesproken: Oekraïners die vluchten voor de oorlog, die worden in de regio opgevangen, en Nederland hoort bij die regio. Colombianen, als die moeten vluchten, die moeten een opvang in de regio vinden en dat is dus zeker niet in het Gouvernement van Maastricht.

De voorzitter: Tot slot de heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Ja voorzitter, de heer Nijskens geeft aan dat het is niet huidskleur is die het verschil maakt, maar ik zou graag willen weten wat dan volgens de VVD wel het verschil maakt. Wat het onderscheid maakt tussen een vluchteling die hier uit Afrika naartoe komt, een vluchteling die hier uit Oekraïne naartoe komt, een vluchteling die hier komt uit Colombia, omdat ze precies vanwege

dezelfde reden hiernaartoe vluchten. Waarom helpen we de ene wel en de andere niet? Die vraag zou ik van de VVD willen hebben.

De voorzitter: De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, ik begon natuurlijk het verhaal waarin ik de PVV-woordvoerder steunde in dat een hele hoop asielvragers niet gekenmerkt kunnen worden als vluchteling. En vervolgens komt natuurlijk het verhaal van opvang in de regio. En vervolgens komt het verhaal dat als hier Afrikaanse vluchtelingen dan om wat voor geweld dan ook hier een status verwerven, die mogen blijven. Zo hebben we het systeem ingericht. Dat is nu eenmaal zo.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, ik was eigenlijk klaar.

De voorzitter: Dank u wel de heer Nijskens. Dan geef ik nu het woord aan de heer Kuntzelaers namens de Partij van de Arbeid.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik moet altijd denken aan de tijd, als het over dit onderwerp gaat, dat ik beleidsmedewerker in de Tweede Kamer mocht zijn op Buitenlandse Zaken, omdat ik de nare taak had om de beelden uit Syrië en de misstanden daar te bekijken om te beoordelen hoe heftig de situatie was. En als je heel lange sets met mensenrechtenschending achter elkaar moet bekijken, van clusterbommen tot aan lynchpartijen die er in bepaalde gebieden plaatsvinden, dan wordt de indruk die je hebt van geweld waar je voor kunt vluchten heel visueel. En op het moment dat ik hoor dat we moeten zorgen voor oorlogsvluchtelingen, dan zijn die beelden altijd de eerste die bij mij opkomen. En ik denk dat het dan ook buiten kijf staat dat we voor die mensen humane opvang regelen. En dat hoeft niet luxe te zijn, dat hoeft niks extravagants te zijn, maar gewoon de simpele basisvoorzieningen die mensen nodig hebben. En dan hebben we in Nederland een systeem dat op een adequate manier zou moeten beoordelen of mensen terecht gevlucht zijn of dat er een andere reden is dat ze hiernaartoe komen. Dat neemt niet weg dat iedereen tot die tijd, tot de beoordeling heeft plaatsgevonden, gewoon recht heeft op die basisvoorziening. Maar ons systeem faalt. En op dit moment loopt het asielsysteem dat wij hebben in ons land spaak. En de reden daarvoor is dat we steeds minder locaties hebben waar mensen zich aan kunnen melden, steeds minder locaties voor opvang en dat de doorstroom niet goed functioneert. En ik zou dan ook het signaal naar Den Haag willen geven vanuit Limburg dat wij graag zien dat zij met een adequate oplossing komen. Een menselijke oplossing komen, zodat degenen die vluchten voor oorlog geholpen worden en dat degenen die onterecht een beroep doen op asiel in ons land teruggaan naar het veilige land van herkomst. En dan de vraag ...

De voorzitter: Er is een vraag van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Dank u wel voorzitter. Wat is volgens u officieel een vluchteling?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ik denk dat er veel redenen zijn om weg te willen van een bepaalde plek. Oorlog is voor mij een van de meest logische, maar ook onderdrukking. Het kan zijn dat je tot een bepaalde politieke groepering, een bepaalde minderheid in een land behoort die wordt vervolgd, opgesloten, et cetera. Dat zijn redenen om te vluchten. Ja, zo zijn er legio redenen om weg te willen, omdat jijzelf of jouw familie gevaar loopt.

De heer Claassen (PVV): Ja, dat klopt, voorzitter. Weet u wat internationale verdragen hebben afgesloten om te definiëren wanneer je geen vluchteling meer bent?

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): U wilt zelf een antwoord geven, dus ik nodig u uit om dat te doen.

De heer Claassen (PVV): Ja, of dit is een teken dat u het antwoord niet weet of moet ik u het antwoord geven, zeg het maar.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Vertelt u vooral het verhaal dat u wilt vertellen in een interruptie, want u wilt geen vragen stellen, u wilt antwoord geven, dus doe dat.

De heer Claassen (PVV): Nee, ik zeg mensen die naar ...

De voorzitter: Als we proberen het niet door elkaar te doen, dan ... De heer Claassen, aan u het woord.

De heer Claassen (PVV): Mensen die naar de Gamma gaan en een boor kopen, die willen geen boor, die willen gaten. Dus dat is een leuke redenatie. Maar ik vraag aan u ... Ja, klopt toch? Als je een boor koopt, dan wil je gaten. Dat is toch wat het is? Dus mijn vraag aan u is: weet u wat de verdragen hebben vastgelegd wanneer iemand geen vluchteling meer is. Weet u dat? Ja of nee?

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik ken niet het hele VN-vluchtelingenverdrag uit mijn hoofd, maar vertelt u vooral wat de criteria volgens u zijn.

De heer Claassen (PVV): Ik stel vast dat u het niet weet en dat verklaart waarom u nu uw pleidooi heeft gehouden zoals u dat tot nu toe heeft gehouden. Want dat betekent dat u bepaalde kennis mist om een oordeel te kunnen geven als volksvertegenwoordiger waarom u hier nog meer opvangplekken wilt hebben. Bij deze is dat dan helder.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers, gaat u verder met uw betoog.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Goed, het had de heer Claassen gesierd als hij zijn eigen gedachten gedeeld had. Want toen ik hem vroeg wat er daadwerkelijk dan in het VN-vluchtelingenverdrag staat, blijkt hij het zelf eigenlijk niet te weten en wil hij het ook niet komen toelichten, dus dan is het een beetje gênant. Maar goed, ik ga terug naar mijn betoog. We zien dat er in het land steeds meer opvanglocaties gesloten zijn en dat dit leidt tot een druk op de overgebleven locaties. En het zou krachtig zijn als het kabinet daar passende oplossingen voor weet te realiseren. Om dit signaal vanuit hier te geven, gaan wij een motie indienen met een aantal andere partijen hier in de Staten met de vraag aan het kabinet of zij zo snel mogelijk willen werken aan een oplossing en een humane oplossing bovendien. Het laatste wat ik graag nog wil zeggen is dat ik het College wil complimenteren dat op het moment dat een crisis hoog is, dat er dan wordt ingestapt en dat er gezocht wordt naar een menselijke oplossing, want uiteindelijk is dat wat wij van elkaar mogen verwachten. Als de crisis hoog is, leveren wij een menselijke oplossing. En dat er altijd verbeteringen mogelijk zijn, dat zien wij ook. Maar wij hopen dat we te allen tijde het uitgangspunt zullen nemen dat als er mensen in nood zijn, dat wij eerst helpen en dan gaan kijken hoe we verdergaan. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel de heer Kuntzelaers. Geef ik nu het woord aan mevrouw Palmen namens de fractie Palmen.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Dank u wel voorzitter. Was het nodig om vluchtelingenopvang te regelen hier in het Gouvernement? Deed de Gouverneur er goed aan deze stap te nemen? Dat is volgens mij de vraag van vandaag. Ja en nee is mijn antwoord. Ja, omdat er een schrijnende situatie was ontstaan en dat we hier in dit land niet zo met mensen omgaan. Wanneer mij vooraf de vraag gesteld zou zijn, zou ik dus geen nee gezegd hebben. Maar ik zeg ook wel nee, contradictie, omdat de vraag niet alleen om vandaag gaat. Het is niet zo dat als wij vandaag opvang regelen voor 700 schrijnende gevallen, het daarmee ophoudt. De stroom van vluchtelingen die aanklopt is cumulatief, dus morgen is het probleem er weer. En de dag erna ook. Door de continue vraag naar ruimte is de nood inmiddels zo groot en dringend geworden, dat de overheid overstapt op het buitenspel zetten van gemeentelijke besluitvorming; een ongekennde daad. Dat de toestanden bij Ter Apel beschamend zijn, behoeft geen verdere toelichting, maar het geeft wel de realiteit weer. De ruimte en het draagvlak neemt af of is er niet meer. En het lost structureel niets op. Voorzitter, asiel en immigratie draait om humaniteit. Dat woord heb ik wel vaker gehoord, daar kunnen we het over eens zijn. Dat geldt dan voor de mensen die ons land binnenkomen, maar ook zeker voor mensen die al in ons land wonen. Het huidige beleid is echter verre van humaan en is een pleisterplakbeleid dat de kern van het probleem niet aanpakt. We weten allemaal welke tocht mensen soms moeten maken om hier te komen en hoe de asielpprocedure verloopt. Daar is weinig humaan aan. Maar er is ook niets humaan aan de enorme druk op woonruimte. Energie, natuur, zorg, onderwijs, infrastructuur of op Nederlanders die nog langer op hun huis moeten wachten omdat er voorrangregels gelden. Het is heel gemakkelijk roepen dat we deze mensen gewoon moeten helpen, omdat we een van de rijkste landen van de wereld zijn. Maar dat is geen realistisch beeld. Een realistisch beeld is dat Nederland een postzegellandje is en dat we aan het einde zijn gekomen van ons kunnen. Het is onmogelijk om iedereen te helpen. Dat is treurig en het gevecht tussen gevoel en realisme raakt mij wel. Anders gezegd: het hart zegt iets anders dan het hoofd. Ik kan dit hele enorme vraagstuk dan ook niet anders omschrijven als op pad gaan met een reddingsboot. Je trekt de ene na de andere drenkeling aan boord en dat voelt goed. Maar er passen geen twintig drenkelingen in een boot die slechts geschikt is voor tien. De boot zinkt en je redt uiteindelijk helemaal niemand. Met de huidige cijfers komt er in Nederland iedere vijf jaar een middelgrote stad aan inwoners bij. Daar is niet tegenaan te bouwen. En ook al zou dat lukken, wie gaat er zorg leveren? Onderwijs? Wie gaat deze mensen begeleiden naar werk? We kunnen momenteel de crisissen die elkaar in rap tempo opvolgen al niet tot een goed einde brengen. Hoe willen we dan dit ook nog op humane wijze vormgeven? Oog hebben voor de medemens is een vanzelfsprekendheid, dus niets doen is geen optie. Maar hulp bieden hoeft niet altijd te betekenen dat mensen ook fysiek in dit land moeten zijn. Ik geloof in een realistische aanpak die a) de problemen bij de kern aanpakt, zodat mensen geen reden meer hebben om de oversteek te maken, b) indien vluchtelingen toch hier komen, de opvang gericht is op tijdelijkheid en terugkeer en c) moet er krachtig werk gemaakt worden van uitzettingen van mensen die geen recht op asiel blijken te hebben. Deze procedure moet verkort en versneld uitgevoerd worden. Kan het College dit met mij eens zijn? Ik heb dan enkel nog de vraag hoe het College hierop reflecteert. Hoe ervaart het College de dwang bijvoorbeeld die momenteel wordt toegepast door het Rijk en daarmee decentrale overheden passeert? Dat het nodig is, zegt wel iets over het draagvlak en draagkracht vanuit gemeenten en de samenleving, namelijk dat het op begint te geraken. Heeft het College nagedacht over hoe te handelen wanneer deze dwang ook in Limburg wordt toegepast? Hoe gaat het College verder draagvlak en sociale veiligheid creëren? Waar halen wij de ruimte vandaan? En hoe gaan wij zorgen voor voldoende personeel en vrijwilligers voor bijvoorbeeld passend onderwijs en passende zorg? Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Palmen. Geef ik het woord aan mevrouw Jenneskens namens D66.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, deze week is het 78 jaar geleden dat op 12 september 1944 rond half 12 's middags de familie Smeets op <onverstaanbaar> aan de soep met patatten zat, toen cavaleristen van het negentiende Amerikaanse legerkorps in pantserwagens het erf op kwamen rijden. De Duitsers hadden zich die ochtend vroeg al uit de voeten gemaakt. En die familie Smeets, <onverstaanbaar>, alle dorpen in Limburg werden als eerste van Nederland bevrijd van jaren van onderdrukking. Door internationale samenwerking, door humanitaire hulp en boven alles de absolute heldenmoed van onze bevrijders. Precies in die donkerste dagen van onze geschiedenis lieten zoveel Limburgers ook hun beste kant zien, hoe risicovol dat ook was. Ze lieten mensen onderduiken in hun eigen huis, verspreidden krantjes, hielpen bevrijders of gingen letterlijk met gevaar voor eigen leven op pad om het weinige eten dat er was te delen. Drie jaar geleden mocht ik de generatie van toen interviewen en was ik telkens opnieuw diep onder de indruk van hun verhalen. Over de angst, maar ook de onderlinge verbondenheid van ons Limburgers. En de manier waarop ze daardoor in het leven staan. Door hen ben ik er eens te meer van overtuigd dat onze vrijheid duur bevochten is. En onze rechtstaat en democratie het verdedigen waard zijn. Juist tegen de klappen en beuken die op dit moment overal en zelfs in dit huis ook worden uitgedeeld. Voorzitter, wat mijn historische introductie ons laat zien, is wat het verschil is tussen ons, ik of u en iemand die we vluchteling noemen. Dat is namelijk maar één ding en dat is geluk. Het geluk om in een veilig land te wonen dat is geen verdienste. Niet omdat wij beter zijn dan welke ander dan ook, zoals de VVD blijkt te denken. Het is niets anders dan geluk. Laten we de mensen dus die niets anders willen dan veilig zijn en leven geen gelukszoeker noemen, maar zien zoals ze zijn. Precies zoals wij. Voorzitter, D66 vindt dat als het systeem faalt, het juist is om er iets aan te doen. En dat als we het kunnen en als het mogelijk is, dat we dan niet een hoger hek bouwen, maar een langere tafel. Het College voelde de plicht om mensen in acute nood te helpen. En dat er aan deze rechterkant van mij in de bankjes een hart zit, ik zou willen dat dit tegenover mij ook zo was. Voorzitter, wie de A2 afrijdt ziet net voor Nederweert de borden al verschijnen. Vanaf deze plek wil ik eigenlijk maar één ding zeggen. Niet alleen tegen de mensen in het Lab, maar tegen één hier om begrijpelijke redenen naar Limburg is gevlucht vanwege geweld of omdat je niet meer veilig bent of niet meer mag zijn wie je bent. Tegen hen zeg ik vandaag vanuit het Limburgs parlement van ganser harte: de Limburgers heten u welkom.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, dank u wel voorzitter. Ik stel vast dat mevrouw Jenneskens enorme woorden gebruikt in haar introductie in vergelijkingen met een Tweede Wereldoorlog. Vaak werd afgesproken dat niet te doen. En u stelt: geluk is het verschil tussen ons en asielzoekers. Nou, dan zijn we het daar in ieder geval mee eens, dat de meeste mensen gelukszoekers zijn die aankomen. En het tweede punt is dat u zegt: u bouwt een langere tafel en niet een hoger hek. Bent u het met mij eens, want ik stel vast namelijk dat u niet per se zelf een langere tafel wilt, maar graag wilt dat anderen Limburgers in opdracht van u of van welke overheid dan ook, dat u hen wilt opleggen een langere tafel te bouwen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik begrijp eigenlijk niets van deze vraag, dus vraag om verduidelijking.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Voorzitter, mevrouw Jenneskens stelt dat we een langere tafel bouwen, maar het staat iedereen vrij om vluchtelingen op te nemen, om mee te doen aan ontwikkelingssamenwerking, om te zorgen dat vluchtelingen een plek krijgen bij hen thuis. Maar dat is iets heel anders dan aan alle Limburgers opleggen, of aan alle Nederlanders in dit geval, dat zij zorg moeten dragen of moeten betalen voor de opvang van vluchtelingen. Constateer ik dat zo goed?

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, wat ik zei is dat de Provincie, zijnde het Provinciebestuur dat hier rechts naast mij zit, ervoor hebben gekozen om dit huis open te stellen voor mensen in acute nood, omdat ze die plicht voelde. En dat hart, dat gevoel, die medemenselijkheid, die heb ik geprezen.

De voorzitter: Tot slot de heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Dank u wel voorzitter. Dat klopt, maar dit huis is van ons allemaal. Dit huis is van alle Limburgers. In dit huis vertegenwoordigen we alle Limburgers, ook de Limburgers, die hele grote groep die zegt: ik wil niet bijdragen aan die langere tafel die u pretendeert te willen bouwen. Constateer ik het juist, dus nog een keer, dat u dus wilt zorgen, u wilt andere mensen opleggen dat ze die langere tafel bouwen, maar hem niet per se zelf bouwen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, nee, dat constateert de heer Driessen niet juist.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, een mooi pleidooi voorzitter, heel barmhartig. En ik ben net nog even snel een ECG gaan maken en er blijkt dat ik gelukkig nog een hart heb, dus maakt u zich geen zorgen mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik maak me meer zorgen om mijn eigen bloeddruk als de heer Claassen tegenover me staat.

De voorzitter: De heer Claassen gaat u verder.

De heer Claassen (PVV): Dat is allemaal prima dat we wat medische gegevens met elkaar wisselen. Als het we het daar maar bij houden. Maar uit de cijfers blijkt, nogmaals, dat 40.000 mensen afgelopen jaar, dan zijn de cijfers van dit jaar nog niet bekend, 40.000. Voor dit jaar wordt een verdubbeling verwacht. Dat 40.000 mensen een druk leggen op de asielinstroom en de verwerking daarvan en die mensen komen uit veilige landen. En u heeft mooie woorden over waar je kunt zijn, wie je moet zijn en weet ik wat allemaal, maar die kunnen dat in hun eigen land zijn of in ieder geval het land daarna. Maar die hoeven niet tien landen te doorkruisen voordat ze hier als veilig hoeven te zijn. Bent u het niet met mij eens dat dan die 40.000, en dit jaar wellicht het dubbele, dat die het niet verzieken voor de mensen die het wellicht echt nodig hebben? Of maakt u daar ook een tafeltje voor vrij? Zeg het me maar.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, de heer Claassen heeft het over 40.000 mensen uit veilige landen, maar volgens mij was het percentage vorig jaar 4%. Dus dan hebben we het niet over 40.000, maar over 4% van 40.000. Dus als hij de cijfers gebruikt, dan moet hij ze wel correct duiden. Dan zijn we klaar denk ik.

De heer Claassen (PVV): Dan tot slot voorzitter ...

De voorzitter: De heer Driessen. Sorry, de heer Claassen, neem mij niet kwalijk.

De heer Claassen (PVV): Maakt niet uit, van hetzelfde laken een pak. Met uw warm hart, uw D66-hart, met de liefde die ontstaan is in de Tweede Wereldoorlog hoor ik, om een warm hart te hebben voor mensen die de nood hoog hebben, hoeveel mensen, dan vraag ik het toch maar aan u, heeft u en uw partijleden afgelopen jaar in uw eigen woonkamer lekker warm eten en een bed bezorgd?

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, ik heb heel even getwijfeld over het antwoord, want iemand in mijn fractie heeft zijn huis opengesteld voor een Oekraïens gezin. Maar diegene zei tegen mij: ik vind dat niet iets om mijzelf voor op de borst te kloppen en ten tweede: ik mis ze ontzettend. Dus nog los van alle dingen, laten we heel even teruggaan naar de essentie. We hebben hier ontzettend veel mensen die een betere oplossing nodig hebben en daar heeft de overheid in gefaald. En dan is het ook aan de overheid om daar een fatsoenlijk alternatief voor te vinden. En als de heer Claassen nog iets wil zeggen, dan moet hij dat aan de interruptiemicrofoon doen.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog. U was ermee klaar. Dank u wel mevrouw Jenneskens. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jetten namens GroenLinks.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. De tekortschietende opvang bij het aanmeldcentrum in Ter Apel is niet het gevolg van massaal toegestroomde vluchtelingen. Het niet kunnen verwerken van de instroom en het doorplaatsen naar asielzoekerscentra heeft te maken met falend beleid, falend landelijk beleid. De uitvoering beweegt namelijk steeds meer met de omvang van de instroom. Bij een kleine toename van de instroom loop je als snel vast, want de net ontslagen medewerkers, inclusief hun kennis en ervaring zijn weg en komen niet terug. Al jarenlang roepen organisaties, zoals VNG en provincies, dat een structurele opvangcapaciteit noodzakelijk is die niet afhankelijk is van lichte schommelingen in de instroom. Is er een daling in de instroom, dan kunnen delen van de structurele voorzieningen ingezet worden voor spoedzoekers op de woningmarkt. Denk aan mensen die in scheiding liggen. Daarnaast is in de afgelopen twaalf jaar onder Rutte volkshuisvesting volledig afgebroken met als gevolg een enorm woningtekort, met name ook voor mensen met de laagste inkomens. Een derde van de plekken in een AZC worden ingenomen door statushouders die niet kunnen doorstromen naar woningen. Als deze 15.000 mensen wel kunnen doorstromen, dan was er geen sprake geweest van een opvangcrisis. GroenLinks schaamt zich de oren uit de kop dat er in Nederland honderden mensen de afgelopen periode buiten tussen het afval hebben moeten slapen. En was de opvang hier in het Lab ideaal, nee. Maar als het alternatief is onder de brug slapen, dan ben ik daar blij mee en de vluchtelingen ook. Wij vinden dan ook dat alle gemeenten en provincies zich maximaal moeten inspannen om de opvang fatsoenlijk te regelen. In onze provincie moet in onze ogen haar toezichthoudende taak stevig doorpakken richting gemeenten. GroenLinks wil dus bij deze een compliment geven aan GS, aan de voorzitter, dat zij proactief gehandeld hebben en een noodkreet vanuit Den Haag hebben opgepakt om opvangplekken binnen het Provinciehuis ter beschikking te stellen. Hulde.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jetten. Dan geef ik nu het woord aan de heer Franssen van LOKAAL-LIMBURG.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel voorzitter. De gedachte van LOKAAL-LIMBURG is dat we eigenlijk de discussie voeren over de opvang hier in het Lab. Bij navraag door onze fractie kwamen wij de gegevens tegen waar veertig personen, en ik hoop dat dit klopt, die werden hier opgevangen en het waren allemaal mannen. Ze waren afkomstig uit Syrië en Eritrea hoofdzakelijk, werd ons medegedeeld. Als je dan deze kennis tot je neemt, dan kun je dat natuurlijk op verschillende manier uitleggen. Maar wij gaan ervan uit, dat toen hier een beslissing werd genomen, dat men niet op de hoogte was van het feit welke mensen zouden komen. En dan kun je de afweging die er is gemaakt natuurlijk tweeledig afwegen. Je kunt zeggen: goed voorbeeld doet goed volgen, want vanuit de rijksoverheid en vervolgens vanuit deze organisatie worden wel heel veel taken naar de gemeenten doorgeschoven. En waarom zou je daar niet als Provincie daar ook een hand naar uitstrekken en zeggen: nou, als wij de gemeenten die taak opleggen, dan doen wij daar ook aan mee. Dus vandaar dat wij zeggen: goed voorbeeld doet goed volgen. Maar alles heeft natuurlijk ook zijn keerzijde, want door deze handeling en de hand uit te strekken, dus die opvang te verlenen, stimuleer je natuurlijk ook steeds meer dat de landelijke overheid steeds meer passief gaat functioneren. Want daardoor denkt die landelijke overheid: de Gouvernementsen lossen dat wel op. En daarna komen de gemeenten. Dus wij gaan langzaam achterover hangen. En we leggen het probleem, of we delegeren het probleem, naar lagere overheden. Dat is natuurlijk een risico of een gebeurtenis die we moeten voorkomen. We moeten een net signaal geven naar de rijksoverheid dat ze actief gaan handelen. En als we dan uit die redentie verder denken, dan moeten we gewoon constateren dat Limburg, laat ik het dan in deze op Limburg benoemen, helemaal niet kan leveren wat gevraagd wordt. Als je ziet, in feite, welke opeenstapeling op ons afkomt, dan moeten we gewoon dat sein terugleggen bij de rijksoverheid. En daarbij is het zo, wij zijn natuurlijk geen vrijhaven voor personen die er niets te zoeken hebben. Wij zijn wel humaan. Maar van de andere kant, kansloze asielzoekers moeten we eerder weren om de noodopvang te verlichten. Dus we moeten direct bij die poort handelen en direct eigenlijk zeggen: kansloze mensen, helaas. Maar als we deze mensen constant hier vasthouden en in die molen laten meedraaien, dan krijgen we natuurlijk probleem op probleem op probleem. En het is natuurlijk verbazingwekkend dat je ook een heleboel personen ziet die eigenlijk een andere route of spoor hebben gevolgd en in feite in een ander land hun eerste asiel of vluchtelingenaanspraak hadden dienen in te dienen. Bijzonder. En als je dan vanuit het lokale gedachtegoed, en als ik maatschappelijk, steeds maar mensen hoor zeggen: dit kunnen we toch niet meer volhouden? Het kraakt en het maatschappelijk draagvlak neemt zienderogen af. Hoe humaan we allemaal ook willen zijn, het draagvlak neemt af. En daarvoor doen wij ook eigenlijk een oproep, en ik heb dat van meerdere partijen ook gehoord, het vluchtelingenbeleid in Nederland is gewoon steeds meer aan het falen. En zeker het landelijk beleid. En dat moet echt gezien worden en we dienen dat echt onder de loep te nemen. En er dienen oplossingen gecreëerd te worden en niet passief achterover hangen. Nee, actief handelen. En laten we dan maar de koe bij de horens pakken: dit beleid is niet langer houdbaar en het maatschappelijk draagvlak neemt zienderogen af. Daar wil ik het bij laten voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Franssen. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Fischer-Otten namens de fractie van 50PLUS vanuit haar eigen plek uiteraard, ja.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Ja, niet dat het niet minder belangrijk is, maar ik voel me eventjes prettiger als ik hier kan blijven. Voorzitter, ik begin eigenlijk met een vraag. Ik vraag me af wat een spoeddebat is. Er liggen vijftien dagen tussen het begin van de aanvraag tot nu. Spoed kan ik het niet meer noemen. Misschien is het wel mosterd na de maaltijd, maar in ieder geval geeft het wel een

beeld voor de toekomst. Maar laten we eerst duidelijk geven over het gebruik van termen als vluchtelingen en asielzoekers. Voor 50PLUS staat als een paal boven water dat er altijd plek moet zijn voor mensen die wegvluchten voor oorlog en geweld of omdat ze niet mogen zijn wie of wat ze zijn. Maar er is in onze ogen geen plek voor individuen die om economische motieven naar ons land toekomen. Daarbij veelal uitgebuit door smokkelaars die hier een verdienmodel van hebben gemaakt en Nederland als paradijs verkopen met instructies. Voorzitter, deze regering, net zoals de vorige, dezelfde samenstelling, maakt bijna van alles in dit land een enorme puinhoop, die tot, zoals ik verwacht, veel parlementaire enquêtes zal gaan lijden. Zo ook deze zomer met de opvang van asielzoekers. Grote paniek, dus degradatievoetbal. Eerst geen maatregelen om de instroom te beperken, om de zogenaamde politieke vrienden in de coalitie te vriend te houden. Daarna de problematiek over de brug gooien naar de veiligheidsregio's en de gemeenten en dan komt het desnoods met dwang. In een brief vroeg de burgemeester van Maastricht het hoofd van de veiligheidsregio mee te denken over een oplossing. Het is zeer te waarderen hoor dat ons College een oplossing probeerde te vinden. Maar nu de vraag waarom het hier nu eigenlijk allemaal om draait. Moesten asielzoekers opgevangen worden in het Lab? Een overheidsgebouw gelieerd aan een democratisch instituut, moest dat in ons Gouvernement? Stellen we ons lab, een beetje wankel voorbeeld, maar toch, ook ter beschikking als de lokale harmoniefanfaren geen ruimte heeft? Of we als Limburgs stedenkampioenschap schaken willen houden? Nee toch? 50PLUS denkt dat we deze ruimte uitsluitend moeten gebruiken voor Limburgse politieke zaken. In dit kader vinden we het dus ook niet gepast dat het lab wordt gebruikt voor de opvang van asielzoekers. Voorzitter, ik sluit af met de visie van 50PLUS. Vluchtelingen voor oorlog en geweld moeten geholpen worden, buiten kijf. Zorg dat de Europese regels nageleefd worden. Gebruik geen gebouwen van democratische instituties voor andere doeleinden. En dan een cri de coeur: laten we hopen dat er snel een ander kabinet komt dat wel weet orde op zaken te stellen met oplossingen voor dit falende asielbeleid. Op tal van maatschappelijke onderwerpen en zeker niet op de laatste plaats om te voorkomen dat al onze pensioenrechten voor jong en oud aan de financiële markt verkwanseld worden. Tot zover mijn bijdrage voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Fischer-Otten. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Caldenberg namens de fractie van de SP.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter, dank u wel. Ik zou mijn collega's de vraag willen stellen en u mag met hand opsteken antwoorden: wie van u is al in het Lab geweest om te gaan kijken? Vier hele mensen van de 47. En we zijn het er met zijn allen over aan het hebben alsof het niet om mensen gaat maar om cijfertjes en dan zijn we aan het discussiëren over hoeveel het er zijn. Maar het gaat over mensen en ik ben er geweest beste collega's. En ik heb gesproken met Louis. En Louis komt uit Colombia en die is er nog niet zo lang, een maand of twee, en hij liet me de foto's zien van een volksvertegenwoordiger: zijn oom. Burgemeester in een stad in Colombia, mordsdood, languit op de grond. En Louis is niet helemaal zeker van zijn situatie als hij nog in Colombia zou blijven. En dan druk ik me voorzichtig uit. Dus vlucht hij naar een land waarvan hij denkt dat het veiliger is. En ik hoop dat wij Nederland in ieder geval een land zijn waar wij op die manier niet met onze politici omgaan, want dat zou ik allen niet toe willen wensen. Voorzitter, de menselijke maat in dit debat lijkt wel ongeveer haast verdwenen te zijn en het is wel belangrijk dat het terugkomt. En dat komt, voordat ik ga vertellen dat het door de regering komt, want daar zit de heer Claassen niet in, mag hij dat zeggen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, want ik was nu toch even benieuwd. Want ik was na aan het denken over wat u zei en het komt nog weleens voor. En u zei van hij kwam uit Colombia, toch?

De heer Caldenberg (SP): Zeker.

De heer Claassen (PVV): Hij was een politicus.

De heer Caldenberg (SP): Nee.

De heer Claassen (PVV): Of wat was er aan de hand? Vertel het me nog eens even?

De heer Caldenberg (SP): Ja, u moet een beetje opletten en u een beetje verdiepen mijnheer Claassen in de mensen om wie het gaat.

De heer Claassen (PVV): Ja, maar het gaat zo snel en ik raakte ook geëmotioneerd door uw verhaal, dus ik was even afgeleid. Vertel het nog eens. Wat was het probleem waarom hij vanuit Colombia naar Nederland komt? En dat zijn probleem nergens anders in de wereld opgelost wordt, behalve in Nederland?

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Ja, mijnheer Claassen, natuurlijk worden er ook in de rest van de wereld mensen opgevangen uit Colombia.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, maar u was zo fijn met die man in gesprek en heeft u gevraagd: waarom? Porqué Holanda?

De heer Caldenberg (SP): Mijnheer Claassen, dit is echt een beetje ... We zien dat er een probleem is en we erkennen dat en laat alle andere mensen in de wereld het maar oplossen, maar als wij het maar niet doen. Ja, ik weet niet of dat nu per se de politiek is die ik zou willen bedrijven. Als wij nu gewoon allemaal ons eerlijke deel doen, net zoals andere landen in de wereld, dan kunnen we dat doen. Maar mijnheer Claassen, u heeft geluk, want uw partij zit niet in het kabinet, maar dit kabinet maakt er wel echt een puinhoop van. En dat beleid van het kabinet dat zegt: weet je wat, we verkopen gewoon de sociale huisvesting aan de markt. Vervolgens verkoopt de markt dat aan buitenlandse investeerders. Die verpatsen die woningen allemaal voor veel geld aan durfkapitalisten of ze worden gesloopt. Vervolgens zijn er geen woningen om statushouders op te vangen, zitten de statushouders in Ter Apel en vervolgens is er geen plaats voor mensen die geen status hebben. Daar zijn we nu een oplossing voor aan het zoeken. En omdat het kabinet telkens met vluchtelingenopvang al die gemeenten iedere keer maar van het kastje naar de muur stuurt, dan weer opvang, dan weer minder opvang, dan weer meer opvang, zijn die gemeenten het allebei beu en is er gewoon nergens meer plek. En dan is de menselijke maat er eentje dat je dan wilt helpen en dan snap ik dat als je ruimte vrij hebt, dat je dat doet. Is het ideaal? Nee, maar als de collega's die hier een grote mond net hadden, als die dan een betere locatie hadden aangegeven, dan hadden we hem waarschijnlijk al gevonden. En ik constateer dat die ook vanuit de gemeenten niet is aangedragen. Voorzitter, soms kun je in Den Haag wel een politiek compromis sluiten, wat de levensduur van je kabinet verlengt, maar de problemen in de samenleving blijven bestaan en bijten je uiteindelijk in de kont, want de problemen in de samenleving verdwijnen niet. En uiteindelijk is het politieke leven ook een keer eindig. Wat ik ook opvallend vind, is dat alle partijen die, zeg maar, woorden in de mond nemen over gelukszoekers geen enkele moeite doen om ook maar iets te doen aan arbeidsmigratie. Ook maar iets de afgelopen jaren. Want er komen allemaal mensen hiernaartoe om te werken, om hard aan de slag te gaan, die niet hoeven te vluchten voor oorlog, maar die laten we gewoon allemaal vrolijk binnen. De SP was de

enige partij die aan het begin van deze periode zei: dat moeten we reguleren. Alle andere partijen zetten een handtekening bij het kruisje. Forum voor Democratie. JA21 zat er nog niet, maar we weten hoe dat gegaan is. De PVV. Alle andere partijen. U vindt het allemaal prima. Maar nu zegt u als mensen moeten vluchten voor oorlog en geweld, nee, die mogen niet komen. Oké voorzitter, ik heb wel een vraag aan u en dat is de vraag: wat gebeurt er nu na 1 oktober? Want u heeft gezegd 1 oktober is het hier eindig, maar de gemeente Kerkrade heeft gezegd: daar is het eindig. En een heleboel andere gemeenten hebben gezegd 1 oktober is het eindig. En ik geloof niet dat onze regering in Den Haag al een oplossing gevonden heeft. Met andere woorden: is 1 oktober hard of krijgen we verlenging? Of, en dat is nog de andere vraag, is voor die tijd het kabinet gevallen? Voorzitter, mevrouw Jetten had het over een noodkreet uit Den Haag. Ja, daar klopt natuurlijk helemaal niets van, want die noodkreet kwam niet uit Den Haag. In Den Haag zitten ze allemaal onder de tafel en hopen ze dat er niets over verteld wordt. Die noodkreet komt uit Ter Apel, die komt uit de samenleving, die komt van de mensen, die komt van de beveiligers die staan te helpen hier in het Lab. Niet omdat er wat een de hand is, maar omdat ze zien wat er met de mensen gebeurt en hoe uitzichtloos en hoe weinig perspectief er is. Omdat er mensen zijn die humaan met andere mensen willen omgaan. Daar komt die noodkreet vandaan. Niet vanuit het kabinet, want die zitten maar te slapen. Voorzitter, ik zou willen afsluiten met de woorden van Karel Glastra van Loon: het rijke Westen is geen eiland en Europa is geen fort, wie bang is voor wat vreemd is, doet vooral zichzelf tekort.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Smeets namens JA21.

De heer Smeets (JA21): Dank u wel voorzitter. 50.000 asielzoekers zullen alleen al dit jaar naar ons land komen, 50.000. Zo'n 1.000 per week. Het zal u dan ook niet verbazen dat we 2015, het recordjaar met 43.000 asielzoekers volgens het CBS, dit jaar ruimschoots gaan overtreffen. In het licht van een nijpend tekort aan woonruimte, de verzorgingsstaat en de sociale cohesie die onder druk staan en Nederland dat afstevent op een recessie, blijft tegelijkertijd de asielstroom zorgwekkend toenemen. Het kabinet Rutte pakt de oorzaak op het grenzenbeleid nog steeds niet aan. Het is dweilen met de kraan open.

De voorzitter: De heer Loomans heeft een vraag aan u.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, ik ben heel benieuwd waar de heer Smeets zijn aantal van 50.000 vandaan heeft.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Mijn bron is het CBS.

De voorzitter: De heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Blijkbaar is er slecht overleg tussen het CBS en de IND.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog de heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Onder de VVD-kabinetten zijn er de afgelopen jaar circa 900.000 permanente verblijfsvergunningen verstrekt. Tegelijkertijd raken opvanglocaties gesloten. Ondertussen moet de Nederlandse belastingbetaler met lede ogen toekijken hoe de asielketen hopeloos is vastgelopen door falend beleid van VVD en CDA. Er is geen verzorgingsstaat die deze aantallen aankan. In toenemende mate wordt integratie in deze vorm volstrekt onbeheersbaar. Er zal

een onhoudbare druk op uitkeringen, sociale voorzieningen, zorg, onderwijs, politie en justitie ontstaan, voor zover die in delen van het land niet al aanwezig is. Om nog maar niet te spreken van huisvesting, waar onder het mom van het redden van de natuur ... Want stikstof, waar de boeren van hun land worden gejaagd met als hoofddoel om woningen te bouwen. Woningen die alleen al voor de autonome toename van de Nederlandse bevolking nodig zouden zijn. Laat staan voor de extra 50.000 nieuwkomers. De nareizigers nog daargelaten en dat ieder jaar opnieuw. Maar enige vorm van realisme is dit links-liberale kabinet vreemd, ondanks het zorgwekkende inzicht en kritiek van onder andere voormalig hoofddemograaf van het CBS Jan Latten. Hij voorspelt dat we in dit tempo tegen 2050 met 20 miljoen mensen dit kleine stukje aarde bevolken, hetgeen volledig aan immigratie valt toe te schrijven. De autochtone bevolking krimpt immers al jaren, met alle ontwrichtende gevolgen van dien. Ondanks alle argumenten om een groot stopbord aan onze grenzen te plaatsen, zet het kabinet verder in op ongeremd faciliteren van de massale instroom van asielzoekers. Het is een miljardenindustrie geworden. Protesten zoals in Tubbergen tegen de komst van 300 asielzoekers zullen steeds vaker aan de orde zijn als de regering zonder overleg de veerkracht van een gemeenschap op de proef stelt en het lokale democratische proces middels het uitoefenen van dwang met voeten treedt. JA21 zal niet accepteren dat de overheid dwangmaatregelen oplegt om asielzoekers op te vangen. Dat is de bijl aan de wortel van de democratie en het lokale bestuur. Burgers zullen het niet langer pikken dat asielzoekers voorrang krijgen op de enorme krappe woningmarkt. Zo heeft Amsterdam recent meer dan de helft van de beschikbare sociale huurwoningen weggegeven aan statushouders. Dit ten koste van de eigen inwoners die vaak al tien jaar op de wachtlijst stonden. Het absorptievermogen is allang bereikt. Maar ook bij het COA zelf is de rek eruit. Vecht- en steekpartijen in de AZC's, mannelijke asielzoekers die vrouwelijke asielzoekers lastigvallen. Stijgende overlast voor burgers, in het OV en bij winkeliers. Meer instroom leidt tot meer problemen. En meer instroom betekent ook meer behoefte aan gekwalificeerd personeel in de AZC's. Het COA loopt in deze oververhitte arbeidsmarkt tegen haar grenzen aan.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens heeft een vraag aan u.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, ik weet niet eens of het een punt van orde is, maar ik heb er nogal moeite mee dat de manier waarop hier eigenlijk mensen als een soort beest worden weggezet, zonder dat de mensen waarover ook de heer Smeets hier vandaag spreekt, die zijn geen onderdeel van dit debat. En er worden hier echt woorden gebruikt over vrouwen die lastiggevallen worden of wat dan ook, ik vind dat ontzettend ongepast. En ik weet even niet zo goed, ik kan er nog een vraag aan verbinden. Ik zou er iets van kunnen zeggen, maar de manier waarop hier over mensen wordt gepraat alsof het beesten zijn of halve misdadigers, dat hoort niet in dit huis, dat hoort niet in deze zaal. Het past gewoon niet. En ik vraag me eigenlijk af of de heer Smeets dit nu meent. En of hij even zijn zinnen over mannen die vrouwen lastigvallen, als ik ze verkeerd parafraseer, wil herhalen.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Ja, ik sta met stijgende verbazing te luisteren naar de woorden van mevrouw Jenneskens voorzitter. Waar heb ik ergens in mijn betoog gezegd dat mensen als beesten, dat er beesten zijn? Het is uw interpretatie, het is uw denkwereld die u hier probeert te reflecteren naar mij toe. Het is je reinste flauwekul die hier verkondigd wordt. Ik heb gewoon de feiten die er spelen gezegd. Ga uw oor te luisteren leggen in het AZC, ga naar Ter Apel, ga kijken wat er aan de hand is, dan komt u deze feiten tegen mevrouw Jenneskens. Het is flauwekul om mij het stigma op te plakken.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, ik merk dat de nieuwe fractie JA21 in ieder geval alvast naar de debatcursus is geweest. Maar ik vroeg u om even uw woorden en uw letterlijke woorden te herhalen die u hier net heeft geuit over mannen die vrouwen lastigvallen, want u heeft ze net gezegd. U kunt ze ook terugkijken op de band. Maar u kunt mij nu wel zeggen dat ik u een stigma bezorg, maar u staat hier nu eigenlijk semiredelijk mensen gewoon te veroordelen en dat past niet, dat hoort niet en dat is niet aan u.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Voorzitter, het enige wat ik hier doe is feiten opnoemen. En dat zijn de feiten die misschien mevrouw Jenneskens met haar D66 niet wil horen, maar het zijn de feiten die plaatsvinden in de AZC's. En wat ik letterlijk gezegd heb, ik hoop niet dat mijn tijd doorloopt, wat ik letterlijk gezegd heb is dat de rek eruit was bij het COA. Dat er vechtpartijen en steekpartijen plaatsvinden in het AZC. U hoeft het nieuws er maar op na te slaan mevrouw Jenneskens, u leest het allemaal. Dat mannelijke asielzoekers de vrouwen in de AZC's lastigvallen en ook het personeel. Het gebeurt er mevrouw Jenneskens. U wilt het misschien niet zien, maar het gebeurt. Daar waar de D66-kiezers wonen gebeurt het waarschijnlijk, maar in de AZC's gebeurt het allemaal.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik vind dat u echt wel even ...

De voorzitter: Dames en heren, dames en heren, dames en heren, dames en heren, alstublieft. Ik zit al een paar keer een beetje op het puntje van mijn stoel. We gaan het steeds persoonlijker maken en u weet met zijn allen dat dit onderwerp een gevoelig onderwerp is, dat vraagt ook iets van uw allen. Probeer uw visie met feiten te staven en probeer met respect elkaar te proberen te begrijpen. U mag het volstrekt met elkaar oneens zijn, maar het komt een debat niet ten goede als we gaan jij-bakken. Probeer daar alstublieft rekening mee te houden. U heeft bij eerdere Heidagen met elkaar afgesproken dat u dat probeert te doen. Ik zeg het in zijn algemeenheid, probeer daar een beetje op te letten. Er kijken veel mensen mee en die willen hier een ordentelijk debat zien. Mevrouw Jenneskens, aan u het woord.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, ik heb alle waardering voor de manier waarop u deze vergadering probeert te leiden, maar de ordentelijkheid van het debat is wat mij betreft wel lager geschikt aan het feit dat wat de heer Smeets hier staat te vertellen, waarmee hij eigenlijk een complete groep mensen verdacht maakt, wegzet, dat staat haaks voor mij op elke vorm van medemenselijkheid en het staat ook haaks op de orde van dit debat. Want ook de heer Smeets heeft recht op zijn eigen mening, maar niet op zijn eigen feiten. En ik zou u toch van deze plek willen verzoeken, als u op uw puntje van uw stoel zit als zoiets gebeurt, om daar toch ook op te willen letten. Behalve de orde van het debat vind ik dit echt ongepast.

De voorzitter: Ik blijf dat proberen, maar het is ook uiteraard uw eigen verantwoordelijkheid met zijn allen om met elkaar een ordentelijk debat te voeren. U zit ook niet te wachten op een schoolmeester die na elke zin zegt: is dit wel gepast of niet gepast. Dus ik probeer het zo goed mogelijk te leiden, maar let daar gezamenlijk op. Het gaat om de inhoud, het gaat om mensen en het gaat ook om respect naar elkaar. De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Voorzitter, als u mij toestaat om een korte reactie op de interruptie van mevrouw Jenneskens te geven, om dan toch nog maar een kleine krachtterm te gebruiken, niet

rechtstreeks aan mevrouw Jenneskens, maar via de voorzitter: het is complete onzin die zij staat te verkondigen.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter dank u wel. Ik begrijp dat de heer Smeets het wil hebben over de feiten en ik zou dat graag willen doen in de context van het debat, namelijk de opvang hier in het Lab. Want de heer Smeets heeft het over mannen die vrouwen lastigvallen en dat gebeurt elders in Nederland. Ja, dat gebeurt. Dat gebeurt in sommige AZC's. Er zijn vechtpartijen. Maar ik zou de heer Smeets graag willen vragen hoe vaak dat hiernaast in het Lab is gebeurd.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Ja voorzitter, ik vind het altijd prachtig om te zien hoe mensen aanslaan op een paar woorden.

De heer Caldenberg (SP): U kunt gewoon een antwoord geven.

De voorzitter: <onverstaanbaar> antwoord.

De heer Smeets (JA21): Wij hebben dit debat niet aangevraagd, dat is één voorzitter. En wij, als wij naar de asielproblematiek in Nederland kijken, zoomen wij uit de heer Van Caldenberg. Dan gaan we vooral kijken naar de instroom en het bevorderen van de uitstroom. Dat is zoals wij dit debat ingestoken hebben en wij kijken niet naar die veertig asielzoekers die hier zitten. Waar wij overigens van vinden dat je mensen die nu eenmaal het falende beleid, of door het falende beleid hier in Nederland zijn, die moet je humaan opvangen, daar zijn we het zeker mee eens. Alleen wij gaan niet met een microscoop kijken naar de kleine problemen die hier in Maastricht spelen. Wij kijken liever naar het algehele beleid.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Ja, dat is mooi, maar net wilde de heer Smeets het hebben over feiten. Nu vraag ik hem naar de feiten in de context van dit debat en nu zegt hij nog harder naar het algemene verhaal in Nederland. Nou, dat is ook prima, mag. Ik heb het antwoord voor u: nul keer. Nul keer is er hiernaast een vrouw lastiggevallen door een man. Dat kan ook niet, want er zitten hier geen vrouwen. Maar er zijn ook geen andere incidenten geweest. Ik heb het gevraagd aan de beveiliging. En de vraag die ik heb aan de heer Smeets is: is dan niet de wijze waarop het COA, in samenwerking met de Provincie Limburg, het hier gedaan heeft misschien iets waar we in de rest van het land kunnen leren, zodat de situaties waar u en ik allebei van gruwelen, dat die niet voorkomen? Is dat niet een manier waarop we daarnaar kunnen kijken? Want blijkbaar kan het dus wel.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): In mijn betoog, toen ik het had over lastigvallen van vrouwelijke asielzoekers, heb ik het uiteraard niet over het Lab gehad. Ik hoop dat dit duidelijk is. Ik heb het gehad over Ter Apel, over andere AZC's waar dit wel aan de orde van de dag is. Nou goed, aan de orde van de dag, laat ik dat herstellen, waar dat wel voorkomt, ja? Want dat kunnen we denk ik met elkaar eens zijn, ondanks het feit dat het misschien niet de gewenste waarheid is. En dan even terug naar uw vraag. Ja, nogmaals, ik ben ... Er is een falend asielbeleid. Ik denk dat we dat samen kunnen

concluderen en die mensen die er nu eenmaal zijn, daar moet je humaan mee omgaan. Maar ook als ik mensen van het COA spreek, die komen met verhalen aan, wat ik u net aangaf, dat zij, het personeel, het niet meer aankunnen. Dus daar zit denk ik ook de crux van de oplossing. Je kunt wel AZC's erbij gaan zetten om de opvang nu beter te reguleren, maar waar haal je het personeel vandaan?

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter, kijk nu gaan we weer naar een constructieve fractie van SVL. Ik weet nog niet of de nieuwe JA21 dat ook gaat blijven, maar nu hebben we het weer over feiten en cijfers waar we iets mee kunnen. En dan ligt er een probleem op tafel dat opgelost moet worden, namelijk meer personeel, misschien meer opvangplekken en dan kunnen we ook mensen regelen. Als we dat gaan doen, dan kunnen we het ergens over hebben, maar als we lukraak over dingen die hier in Limburg niet spelen gaan debatteren met elkaar, dan lukt dat niet. En ik hoop eigenlijk dat in het vervolg van het debat wij eigenlijk met elkaar daartoe terug kunnen gaan, want anders, ja, problemen die in Amsterdam spelen kunnen wij hier in Limburg helaas, hoe graag ik dat ook zou doen, niet oplossen. Is de heer Smeets dat met mij eens?

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Voorzitter, ik loop hier nu zo'n drieënhalve jaar rond en als ik moet ik gaan tellen hoe vaak wij het over onderwerpen hebben gehad die onze jurisdictie überhaupt niet raken, onze behoeften überhaupt niet raken, dan kom ik handen tekort. Dus ik snap de oproep van de heer Van Caldenberg. We hebben hier een coronadebat gehad. Het eerste wat het College zei was: daar gaan wij niet over. Hebben we toch volgens mij dagen lopen debatteren over de coronamaatregelen voor cultuur, voor het mkb en noem het allemaal maar op. Dus ik vind het, ik ga niet met de heer Van Caldenberg mee om te zeggen van u heeft het over algemeen landelijk beleid, dus dat is flauwekul om het hier over te hebben. Nee, het is juist heel goed om het daarover te hebben. Want het is ook in de geest van de aanvragers van dit debat, die niet alleen met hun microscoop naar die veertig man willen kijken, maar ook het algehele asielbeleid willen bespreken.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

De heer Smeets (JA21): De oplossing voor de asielproblematiek zit hem in de beperking van de instroom. Nederland heeft in ieder geval een tijdelijke asielstop nodig. Driekwart van de Nederlanders is het daarmee eens. Naast een forse inperking van de instroom moet ook de uitstroom actief worden bevorderd naar het land van herkomst door illegaliteit strafbaar te stellen. Dit is bij wet te regelen en staat overigens ook in het partijprogramma van de VVD. Echter, na verkiezingen brengt de VVD dit nimmer in praktijk. Maar er dient ook meer te gebeuren en daarmee kunnen wij een voorbeeld nemen aan Denemarken. Denemarken heeft verreweg het strengste asiel- en immigratiebeleid van Europa. In 2020 vroegen in Denemarken 1.475 mensen asiel aan. Dat is wat in Nederland bij piekmomenten in één week binnenkomt. JA21 pleit derhalve voor de invoering van een Deens asielmodel. En voorzitter, als dat allemaal was geïmplementeerd, dan hadden wij zo'n debat als vandaag niet nodig gehad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Smeets. Geef ik het woord aan mevrouw Werrij namens de fractie van het CDA.

Mevrouw Werrij-Wetzels (CDA): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, Nederland staat aan de vooravond van een crisis van ongekennde omvang. Behalve een enorm woningtekort en personeelstekort, komt daar nu nog bovenop de torenhoge inflatie en niet te betalen energierekeningen. Het overgrote deel van onze inwoners ziet de winter met angst en beven tegemoet. Want hoe in hemelsnaam moeten mensen nu nog rondkomen nu de boodschappen vele malen duurder zijn geworden en het maandelijkse voorschot van de energierekening van € 150 naar € 700 gaat. Douchen op de sportclub om überhaupt het hoofd boven water te kunnen houden. Kaarsen en dikke truien aan in plaats van de verwarming. Musea die de deuren in de winter sluiten en kerken die de verwarming geheel uitzetten, omdat ze anders de rekening niet kunnen betalen. Het is bijna vooroorlogs. En tegelijkertijd puilt het aanmeldcentrum voor vluchtelingen in Ter Apel uit en hebben we wekenlang echt bizarre taferelen gezien van mensen die noodgedwongen buiten moesten slapen. Die van hot naar her werden gesleept. Van noodopvang naar noodopvang. Onmenselijk. En toch, toch wringt de schoen. Voorzitter, het asielbeleid kraakt in zijn voegen. We kunnen de opvang op dit moment niet meer aan en zeker nu het een koude en donkere winter dreigt te worden, is het draagvlak in de samenleving om op deze manier verder te gaan lang niet meer wat het is geweest. Ook in Den Haag is het nu duidelijk geworden dat het zo niet langer kan en wordt er gewerkt aan een pakket met maatregelen. En wat ons betreft staan er een aantal zaken als een paal boven water. Namelijk dat economische vluchtelingen hier niets te zoeken hebben en echt afbreuk doen aan het draagvlak van mensen die werkelijk in nood zitten en onze hulp nodig hebben. Mensen die uitgeprocedeerd zijn moeten sneller worden teruggestuurd naar het land van herkomst om plaats te maken. Een eerlijke verdeling van opvang over de regio's is noodzakelijk. Het kan niet zo zijn dat de kleinere provincies en plattelandsgemeenten onevenredig veel opvang moeten leveren ten opzichte van provincies met meer inwoners en de echte grote steden. En er moet echt een einde komen aan al die tijdelijke opvanglocaties die miljoenen kosten en daarna weer worden opgedoekt. Maar we moeten wel werk maken van passende, structurele maatregelen. Voorzitter, Den Haag moet snel aan de bak. Maar nooit en te nimmer mogen wij de menselijke maat uit het oog verliezen en wij hebben een plicht om mensen in nood een onderdak te geven voor iedereen die daar recht op heeft. Wij hebben er waardering voor dat de Gouverneur ervoor heeft gekozen om de helpende hand toe te steken toen de veiligheidsregio daarom vroeg. We moeten eerst een spiraal doorbreken om tot verbetering te kunnen komen. Limburg is een provincie die vaak haar menselijke kant laat zien voor wie het nodig heeft, maar wel op een passende en evenredige manier. Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer de balans in het asielbeleid terugkomt, de bereidheid tot opvang voor wie het hardst nodig heeft, en ook, en vooral in deze provincie, er altijd zal zijn.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Werrij. Dan geef ik tot slot het woord aan de heer Loomans namens de Partij voor de Dieren.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Voorzitter, de Partij voor de Dieren maakt zich zorgen over het groeiend aantal vluchtelingen in de wereld. Naast de mensen die in hun land van herkomst worden vervolgd vanwege hun geaardheid, religie, politieke overtuiging of etnische afkomst, zullen in de komende jaren naar verwachting miljoenen mensen vluchten voor honger, droogte en oorlog en mogelijk ook naar Europa komen. Laten we daarbij in het oog houden dat verreweg de meesten worden opgevangen of een toevlucht zoeken in de eigen regio. Dit toenemend aantal vluchtelingen laat niet alleen de grote zorgen zien van mensen die in dermate grote problemen verkeren dat ze zich gedwongen voelen om hun geliefden en geboortegrond te verlaten, maar brengt ook zorgen met zich mee voor de mensen hier. Veel mensen zijn huiverig voor grote aantallen 'vreemden' die hier komen wonen en aanspraak maken op de Nederlandse voorzieningen en schaarse woningen. Dat is begrijpelijk, want veel jongeren, studenten en gezinnen hebben moeite om een passende woning te vinden. Maar om de schuld voor de woningcrisis bij de asielzoekers te leggen is pure misleiding.

Slechts een heel klein deel van de mensen die hun huis en haard ontvluchten, komt naar Nederland. En ondanks overvloedige media-aandacht deze zomer voor de tentjes in Ter Apel, is de instroom in Nederland nauwelijks hoger dan voor corona. Makke is dat we de opvangcapaciteit jarenlang hebben verwaarloosd en te snel hebben afgeschaald. En dat is niet mijn verklaring, maar die van minister Van der Burg. En je wilt toch mensen uit oorlogs- en noodsituaties niet aan hun lot overlaten? Dat doen we toch ook niet met de Oekraïners? Ook de suggestie dat we overspoeld worden door grote aantallen veiligelanders is misleiding, omdat volgens de IND hun aantal in de asielcentra niet meer is dan 2%. Ik hoor een opmerking uit de zaal. Naar aanleiding van de opmerking dat de heer Smeets zijn informatie van het CBS heeft gehaald, heb ik net ook de CBS-cijfers opgezocht. Als ik alles tot en met de maand juli bij elkaar tel, kom ik uit op 23.485 mensen. En dan heb ik de eerste asielverzoeken plus na-reizigers in het kader van gezinshereniging bij elkaar geteld en dat is dus nog steeds minder dan de helft van de 50.000 die de heer Smeets noemde. En de landen waar deze mensen vandaan komen zijn Syrië, Afghanistan, Turkije, Yemen, Eritrea als top 5. Samen 75% van alle aanvragen. En op 6 staat Somalië. Dus waar die grote aantallen ook van 40.000 veiligelanders vandaan komen, ik zou het niet weten. Ik ga verder met mijn verhaal. Dat wij vanmiddag hier in het Limburgs parlement met het verzoek tot een spoeddebat van Forum voor Democratie en PVV debatteren over de opvang van asielzoekers is tot op zekere hoogte ook misleiding. Het is puur voor de Bühne. De Provincie heeft hierin geen rol. Het is een kwestie van het rijk en de gemeenten. Het enige aanknopingspunt voor de Provincie is dat het College onder strikte voorwaarden een ruimte aan de gemeente Maastricht ter beschikking heeft gesteld voor de tijdelijke opvang van asielzoekers. Dat was wat de Partij voor de Dieren betreft een prima en humaan initiatief in een acute situatie die door falend opvangcapaciteitsbeleid is ontstaan. Als dat al discussiewaardig is, dan zou hij er eerder over moeten gaan of deze ruimte wel geschikt is voor het onderbrengen van mensen in nood. Maar ook daar breekt nood wet. Voorzitter, om af te ronden, de Partij voor de Dieren streeft ernaar dat op korte termijn een humaan opvangbeleid ontwikkeld wordt voor hen die huis en haard hebben moeten ontvluchten. Slachtoffers van oorlog en geweld, onderdrukking en vervolging, honger, klimaatverandering en natuurrampen moeten worden geholpen. Binnen Nederland ligt daar een rol voor het rijk en de gemeenten. Zij hebben de taak om mensen uit kwetsbare gebieden uitzicht te bieden op een menswaardig bestaan. Als Provincie hebben we daarbij geen rol. Maar als we mensen in nood een hand kunnen reiken, moeten we dat niet nalaten. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loomans. Dat was het einde van de eerste termijn van uw Staten. Ik schors de vergadering voor vijftien minuten, waarna het College zal beantwoorden en waarna de heer Frische de orde van de vergadering van mij zal overnemen.

[SCHORSING]

De vicevoorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken om uw plaatsen weer in te nemen? Dames en heren, ik heropen deze vergadering. Aan het woord is Gouverneur Roemer die namens het College antwoord zal geven op de vragen die door u zijn gesteld in de eerste termijn. Gouverneur.

Gouverneur Roemer: Dank u wel voorzitter. Geachte Statenleden, allereerst dank voor het debat. Het geeft mij de gelegenheid om in ieder geval alle vrijwilligers te bedanken die de afgelopen weken, maanden zich hebben ingezet om het leed van mensen zoveel als mogelijk te verzachten. En dat is op vele fronten gebeurd. Zowel bij de opvang van de Oekraïners alsook bij een crisis die we met elkaar hebben, want het wordt niet voor niets zo genoemd. Een crisisopvang zegt ook iets, dat betekent dat we met elkaar een probleem hebben. En als dan heel veel mensen opstaan om te kijken, kunnen wij een helpende hand bieden om in ieder geval zo humaan en zo menselijk mogelijk te maken, dan vind ik dat ik daar die mensen met recht voor mag bedanken. Velen hebben ook de steun

uitgesproken dat wij op een vraag van medeoverheden serieus zijn ingegaan en dat wij daar ook positief op gereageerd hebben. En ik zeg er duidelijk bij 'wij', want dit was geen besluit van mij, maar dit was een besluit van het College. Ik heb dat het College voorgelegd, omdat het ook een Collegebevoegdheid is om te gaan met ons gebouw en alles wat daarbij hoort. Er werden veel vragen niet echt gesteld. Er zijn wel heel veel zorgen gedeeld. Heel veel zorgen. U heeft dit debat ook gebruikt om die zorgen te delen, omdat wij helaas op heel veel fronten een crisis hebben en die raakt mensen. Die raakt de mensen als je een probleem hebt om je rekening te betalen. Die raakt de mensen als je een probleem hebt of een vraag hebt of je bedrijf nu overeind kunt houden om welke reden dan ook. En ik kan nu heel veel van deze zorgen hier op tafel leggen en u heeft ze allemaal ook wel gebruikt in uw argumenten. En ik snap dat heel goed. Alleen is het de vraag, kun je ze allemaal een-op-een met elkaar koppelen? En dan wordt het lastig. Zeker wordt het lastig als het gaat over welke bevoegdheden wij hebben als Provincie, welke bevoegdheden heeft het College en welke bevoegdheden heb ik als Gouverneur, als CdK? Een aantal vragen die u gesteld heeft, snap ik ook helemaal. En dan kan ik het debat hier wel heel erg platslaan, wat ik niet wil doen, maar feitelijk is het grootste gedeelte waar u uw aandacht voor vraagt een bevoegdheid van het kabinet en een discussie in de Tweede Kamer. Alle afspraken hoe om te gaan met asielbeleid, hoe herkenbaar ook en hoe graag ik ook met zo'n debat als persoon mee zou doen, hier in de Staten is dat het beleid niet. Het gaat over beleid van het parlement en van het kabinet. En ik wil dat ook hier zuiver houden. Met alle zorgen die ik heb en alle zorgen die ik deel. Het tweede is, en ook niet om het plat te slaan, maar wel om het even zuiver te houden, de bevoegdheid hoe om te gaan met ons gebouw is een bevoegdheid van het College. Maar daar staat los van dat ik begrip heb voor vragen. En ik probeer zoveel mogelijk van die vragen te beantwoorden. En er werd, ik hoop dat ik het verkeerd begrepen heb, maar het leek er even op dat er gesuggereerd werd alsof wij, als het vakantietijd was, of we dat een beetje stiekem zoiets gedaan hadden. Integendeel. Het eerste wat we gedaan hebben is ook uw Staten informeren met een mededeling portefeuillehouder en dat wij dit besluit hebben genomen. Open kaart. Gaan wij er zelf over, over de kwaliteit? Nee. Daar gaat de veiligheidsregio over. Gaan wij over wel of niet verdelen van het aantal in de provincies of regio's? Nee. Daar gaat het Rijk over. En natuurlijk zijn wij voortdurend met het Rijk in gesprek. Nog een ding wil ik met u meegeven: wij delen de zorg dat een structurele oplossing, linksom of rechtsom, verschrikkelijk hard nodig is. Als wij heel lang met gemeenten in gesprek zijn, met het Rijk in gesprek zijn om een crisisopvang te organiseren, dan is het hartstikke helder dat we samen heel snel naar een structurele oplossing moeten komen. En ook dan kijken wij als Provincie, kijken wij als College en kijk ik als Commissaris niet weg. Op alle terreinen waar wij met het kabinet in gesprek zijn, komen wij met aanbevelingen, ook al gaan we er niet over, maar komen we wel met aanbevelingen, omdat wij de zorgen die wij hier zien met het kabinet delen. En dat doe ik in de kring van de CdK's, dat doen we in IPO-verband, en dat doen we ook telkens als er een bewindspersoon naar Limburg komt voor een werkbezoek.

De vicevoorzitter: Interruptie van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, mag ik dan doorgeven aan alle mensen, want er werd vandaag in het debat ook weer genoemd, alle mensen, en het zullen er nog veel meer worden, die de komende periode niet meer thuis gaan douchen, die thuis niet meer de verwarming durven aan te zetten, omdat ze een rekening moeten betalen per maand voorschot tussen de € 800 en € 1.300, dat het verdubbelt. Dat ik moet horen dat op basisscholen kinderen tegen elkaar zeggen, en zich daarvoor schamen, dat ze zich op sportscholen moeten douchen, omdat het thuis niet meer kan. Mag ik die mensen zeggen dat ze hier naar het Gouvernement mogen komen om te douchen en naar het toilet te gaan en wellicht ook als het heel erg koud wordt in de winter hier te mogen komen overnachten? Of zegt u daar dan nee tegen?

De vicevoorzitter: De Gouverneur.

Gouverneur Roemer: Ik snap uw vraag heel goed, ik snap de vraag heel goed.

De heer Claassen (PVV): Ja, maar dan ben ik ook benieuwd of u onderscheid maakt tussen die mensen en de mensen die hier in Nederland nood hebben, die hier in Limburg nood hebben, vangt u die net zo hard op als de mensen buiten ...

Gouverneur Roemer: Nee.

De heer Claassen (PVV): Dat gaat u niet doen?

Gouverneur Roemer: Dat ga ik niet doen.

De vicevoorzitter: De Gouverneur.

De heer Claassen (PVV): Nou, dan weten we dat.

Gouverneur Roemer: Nee, dat ga ik niet doen. En u weet ook precies, dat is een heel slimme vraag van u, maar u weet ook precies waarom niet. Het is een feit mijnheer Claassen dat wij diezelfde zorgen hebben. Het is feit dat wij samen proberen, ook met u, om de Sociale Agenda ook hier in de Staten te bespreken met elkaar. Elke keer opnieuw bij elke begroting, bij elke Voorjaarsnota, bij elke wijzigingsvoorstel zijn we met elkaar in gesprek over wat kunnen wij als Provincie doen om mensen daarin te helpen. Daar heeft u ook een rol. Straks bij de begroting heeft u daarin een rol. Maar als medeoverheden een groot probleem hebben, dan mag je van medeoverheden verwachten dat de problemen met elkaar worden opgelost. En is het iets wat je met elkaar graag doet? Nee, totaal niet. Is het iets wat we hopelijk permanent moeten doen? Totaal niet. Dat er een structurele oplossing moet komen, ja, dat zijn we met elkaar eens. En die druk voeren wij ook vanuit het Provinciebestuur op. Dat blijven we doen. Dat is ontzettend hard nodig.

De vicevoorzitter: Een interruptie van de heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter, is de Commissaris van de Koning namens het College bereid om tegen het rijk te zeggen dat als medeoverheden een probleem hebben, dat andere overheden dan moeten helpen. Maar dat dit niet een eenzijdige weg is van Den Haag en willen de provincies helpen, maar dat de weg ook is als gemeenten en provincies met het probleem zitten, dat dan ook Den Haag een keer moet helpen?

Gouverneur Roemer: Ja, dat gebeurt permanent de heer Van Caldenberg. Permanent ben ik met het Rijk in gesprek. We hebben van de week weer gesprekken gehad over regiodeals. We hebben van de week weer gesprekken gehad over andere bijdragen. We hebben vandaag nog gesprekken gehad omdat de staatssecretaris Defensie naar Limburg kwam over wat betekent dat in een regio waar er AWACS's zijn. Het betekent voortdurend dat wij dat aan het Rijk vragen en dat wij samen met gemeenten aan het kijken zijn welke mogelijkheden zijn er. Zowel uit Haagse fondsen alsook uit fondsen vanuit Brussel. Ja, dat zijn we permanent aan het doen. Dus een terechte vraag en het antwoord daarop is uiteraard ja. Nog een aantal vragen die u aan mij gesteld heeft. Klopt het dat de inzet van en de kosten die we gemaakt hebben, dat was een vraag van de heer Driessen, of we die in rekening brengen bij het Rijk. Zeker. Alle kosten die wij als Provincie maken zullen wij via de veiligheidsregio's declareren. De heer Claassen vroeg hoe het precies gelopen is hoe we bij het Lab

gekomen zijn. Toen de vraag van het Rijk kwam aan medeoverheden om mee te kijken: zijn er mogelijkheden bij gebouwen in eigendom van gemeenten en van de Provincie en zijn die eventueel in theorie geschikt voor, hebben wij die vraag opgepakt, hebben we ernaar gekeken en kwamen we eigenlijk wat ons eigen gebouw betreft tot: wellicht mogelijk één ruimte die daarvoor geschikt zou zijn. Dat hebben we doorgegeven aan de veiligheidsregio. Die zijn hier geweest om te kijken of zij dat een geschikte ruimte vonden en hebben uiteindelijk formeel de vraag gesteld: wij denken dat dit als crisisopvang tijdelijk een ruimte is die wij daarvoor geschikt achten, dus wij zouden het zeer op prijs stellen als wij van die ruimte gebruik kunnen maken. Vervolgens hebben wij daar een Collegebesluit van gemaakt en besloten om dat ter beschikking te stellen. En de verantwoordelijkheid voor communicatie, voor de middelen, voor het personeel, de kwaliteit van de opvang ligt of bij de stad Maastricht of bij de veiligheidsregio. Waar komen al deze mensen vandaan met een verdeling per land? Het zijn nu allemaal mannen geweest en de verdeling is met name vrijwel alleen mensen uit Syrië en Eritrea met een paar uitzonderingen. Bent u op de hoogte van het aantal locaties die gemeenten inzetten als opvanglocaties? Ik hoor veel, maar de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de veiligheidsregio's. Die zijn ermee bezig en die pakken dat ook op. Bent u het ermee eens dat niet kan worden geforceerd dat gebouwen moeten worden gezocht door gemeenten, want dat is niet goed voor de opgave? Er ligt een opdracht van het Rijk aan de veiligheidsregio's om voldoende opvangplekken beschikbaar te stellen. Omdat die veiligheidsregio's over onvoldoende locaties beschikken, is het nodig wellicht om anderszins gebouwen daarvoor te vragen. Maar dat is een verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de Provincie. Een terechte vraag die u nog gesteld heeft: hoe zit dat na 1 oktober? Het klopt dat wij in eerste instantie hebben aangegeven dat wij toestemming geven tot 1 oktober. Formeel hebben we nog geen vraag voor na 1 oktober gekregen, maar we weten allemaal dat de crisis nog lang niet klaar is, dus ik houd er ernstig rekening mee, signalen heb ik ook gekregen, dat er een vraag gaat komen. En in dat geval kijken we naar de voorwaarden, maar weet dat het College ook dan weer een positieve grondhouding heeft. De fractie van mevrouw Palmen had nog gevraagd: is het College het eens met een verkorte procedure van uitzetten van asielzoekers die geen recht hebben op een verblijf. Ja, deze serie vragen, hoe goed ik ze ook snap, zijn niet aan mij en niet aan het College. Dat is rijksbeleid en die vragen, hoe goed ik ook kan begrijpen dat die vragen gesteld worden, dat is aan het Rijk om die te beantwoorden. Zo gaat het over een aantal vragen die gesteld zijn en de Provincie heeft er maar een zeer beperkte rol. Een coördinerende rol heb ik als CdK en een formele rol heeft het Rijk en hebben de veiligheidsregio's en de gemeenten. De heer Van Caldenberg had die vraag over 1 oktober ook al gesteld, daarmee heb ik die ook beantwoord. Daarmee kom ik bij de twee moties die zijn ingediend. Ik zoek ze er even bij. Dank je wel. Ik had ze daar liggen. De allereerste motie is de gewijzigde motie ingediend door de fracties van de PVV, Forum voor Democratie en JA21. Deze ontraden wij, omdat er ook een aantal zaken in staan waar wij gewoon niet over gaan. Los van het feit dat er ook een aantal aannames staan waar we het niet mee eens zijn, maar dat terzijde. De gewijzigde motie is ingediend door de fracties van PvdA, CDA, D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de SP, daar laten wij het oordeel voor aan uw Staten. Dank u wel.

De vicevoorzitter: Dank u wel Gouverneur. Dan geef ik het voorzitterschap weer graag aan u over.

De voorzitter: Ik open de tweede termijn van uw Staten en geef het woord aan de heer Driessen, maar hij is niet aanwezig, dan geef ik het woord aan de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Volgens mij was er behoefte om te schorsen en ik ga er niet over, maar ...

De voorzitter: Als dat zo is, dan hoor ik dat graag.

De heer Claassen (PVV): Nee.

De voorzitter: Ik kijk even naar mevrouw Werrij. Mevrouw Werrij, was er behoefte aan een schorsing bij u? Nee. Oké. Mijnheer Claassen aan u het woord.

De heer Claassen (PVV): Laat maar gaan, laat maar gaan. Ik zal het kort houden. Ik wil helder hebben wat er net is uitgesproken door het College. En dat moet echt even binnendruppelen. Dat hardop uitgesproken wordt dat dit College de eigen burger die straks in de kou staat en hier aan de deur wil kloppen voor ondersteuning om het warm te hebben, te kunnen douchen, omdat ze het niet meer kunnen betalen, hardvochtig wordt gezegd: daar zijn wij niet voor, daar stellen we ons huis niet voor beschikbaar. Dus eigen inwoners van Limburg, waar wij voor moeten zorgen, primair, en het is al gezegd, die moeten wij vertegenwoordigen. Kunnen wij bij de Gouverneur aan de deur kloppen, want hij was er voor elke Limburger, aan de deur kloppen voor hulp? Voor ondersteuning? En simpel één keer in de dag met de kinderen hier dan douchen en als het echt heel erg koud wordt in de winter, misschien hier één of twee dagen kunnen blijven, zodat de gaskraan niet open hoeft in hun tussenliggende woning en het daar dan maar heel koud moeten hebben. Die kloppen bij de Gouverneur aan de deur en dan zegt de Gouverneur: nee, u bent hier niet welkom. Maar alle andere mensen buiten Nederland die zeggen: komt u maar, komt u maar. En dat is het faalbeleid waar u aan meewerkt in een notendop.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg had een vraag aan u mijnheer Claassen.

De heer Caldenberg (SP): Ja, mijnheer Claassen, wacht even.

De heer Claassen (PVV): Sorry.

De heer Caldenberg (SP): Wacht even, want dat debat over die energie, dat staat hier niet op de agenda, maar dat heb ik gisteravond met u gehad in de gemeenteraad van Landgraaf. En toen lag er een voorstel voor of we burgers van Landgraaf moesten compenseren voor de energietekorten. En toen zei de PVV-fractie in de gemeente Landgraaf bij monde van de heer Claassen: wij gaan u niet helpen, dat moet Den Haag doen. En nu zegt de heer Claassen als fractievoorzitter van de PVV in de Staten: het College moet het gaan doen. Kijk, u moet wel een beetje consequent zijn mijnheer Claassen. Gisteravond konden we elkaar vinden, maar vandaag bent u een beetje gedraaid. Dat is de vraag.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Wat is uw vraag hier de heer Van Caldenberg? Nee, ik ben niet gedraaid. U falsificeert en dat is kenmerkend van u als u niet weet waar u het over moet hebben en dat vind ik ook erg vals wat u doet. En ik zal even uitleggen hoe dat dan zit. Want mijnheer Van Caldenberg en de PVV in Landgraaf, als we het dan over de gemeentepolitiek moeten hebben, waren eensgezind met elkaar. Eensgezind met elkaar dat als de overheid voor problemen zorgt, dat kun je over de schutting gooien naar een gemeente en de gemeente heeft een bepaalde zorgplicht, dat hebben we met elkaar ook afgesproken, er is ook een brief die als het goed is vandaag of eind van de dag naar het Rijk gaat, dat we zeggen: zorg er alsjeblieft voor dat wij de middelen hebben om de mensen in Landgraaf goed op te kunnen vangen. En dat we zeggen: er moet een fonds komen, maar we gaan regelen met elkaar en uitspreken dat dit wel wordt gefinancierd uit middelen vanuit het Rijk of vanuit de energiebedrijven die heel veel winst maken. Daar waren wij het over eens en dan vind ik het vals dat u dit nu projecteert op dit verhaal.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor mijnheer Claassen allerlei zaken zeggen dat het College er niet voor de Limburgers is. Mensen die het zwaar hebben, die in de kou zitten, die niet kunnen douchen warm. Mijnheer Claassen, voor zover ik weet heb ik dat het College niet horen zeggen. Ik heb ze horen zeggen van als er een hulpvraag komt vanuit Limburg, vanuit gemeenten, wat kan de Provincie doen, dan gaan we dat dan bekijken. Voor zover ik weet is die hulpvraag er nu nog niet. Waar komt uw stelling vandaan?

De heer Claassen (PVV): Via u voorzitter.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Mijn stelling komt er vandaan dat ik heb gevraagd aan het College, aan de Gouverneur, als er nu mensen hier nu komen aankloppen om even gebruik te mogen maken van de faciliteiten die de mensen aan de overkant ook gebruiken, mag dat dan? Nee, dat mag niet. Dat is de stelling en dat vind ik schandalig.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Als er nu mensen uit andere landen, asielzoekers aankloppen, zullen die ook 'nee' te horen krijgen. Dus ik vind het een flauwe vergelijking. Dat wil ik zeggen, geen vraag.

De voorzitter: Ik dank u wel.

De heer Claassen (PVV): Ik heb net ook een heel vervelende flauwe vergelijking gehoord, dus daar zult u mee moeten leven.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik zal het kort houden. Wij zullen beide moties niet steunen. Of het gebeurt al of de toon raakt niet helemaal onze snaar, om het zo maar te formuleren. En dingen die gebeuren, daar gaan wij geen motie voor aannemen om ze nog een keer te laten gebeuren.

De voorzitter: Dank u wel de heer Nijskens. Dan geef ik het woord aan de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel voorzitter. Er is één punt waar ik op gewezen werd door de collega's van de SP. In de motie die wij hebben ingediend staat inderdaad dat de Gouverneur correct gehandeld heeft en in uw bijdrage zei u terecht: het is een Collegebesluit geweest, dus daar zou moeten staan dat het College correct gehandeld heeft volgens ons. Dat mag gewijzigd worden. Ik zou voorstellen om daar niet nog een exemplaar van rond te delen, maar dit dan als wijziging gewoon digitaal door te voeren. Verder wilden wij nog eenmaal reageren op wat de VVD zei, want de stelling nemen dat het kabinet nu bezig is met die juiste wijziging en met de gewenste wijziging voor een humane en structureel goede oplossing, die overtuiging die de VVD heeft in de handelwijze van het kabinet, die delen wij niet volledig. En daarom vinden wij deze oproep meer dan legitiem en zullen daarom ook zeker deze motie nog indienen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Ja dank u wel voorzitter. Ja, ik heb heel veel gehoord vanmiddag en van alle dingen die gezegd zijn is wat te zeggen. Wat ik daar even wil uithalen is dat er heel veel gezegd wordt, falend beleid, het moet, het moet, het moet. Dat vinden we denk ik allemaal, maar ik heb van niemand gehoord hoe dan. Want die structurele oplossing die is er volgens mij niet. We kunnen debatteren over of het nu 10.000, 20.000 of 30.000 mensen zijn, maar mijnheer Smeets heeft wel gelijk dat we alleen nog maar groeien door migratie hiernaartoe, immigratie, en niet door onze eigen bevolking zal ik maar zeggen. Er komt iedere vijf jaar een middelgrote stad bij. En ook al zouden we die kunnen bouwen, en dat kunnen we volgens mij niet, waar is de juffrouw voor de klas? Waar is de huisarts? Bijvoorbeeld mijn schoondochter woont sinds een jaar in Noord-Limburg bij mijn zoon en heeft na een jaar nog steeds niet een tandarts en een huisarts kunnen vinden. Dus ik heb die vraag ook gesteld in de eerste termijn, maar daar kwam helaas geen antwoord op. Dus ja, ik zou die structurele oplossing ook wel willen, maar volgens mij is dat er gewoon niet. Om die reden kan ik ook motie 2893 ook niet steunen. Ik zal ook de andere niet steunen, omdat er wel wat dingen in staan, beide moties trouwens waar ik me wel in kan vinden, maar niet in het geheel, dus daarom zal ik ze niet steunen. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, elk woord wat ik hier nog aan kan toevoegen is er misschien wel een teveel. Ik wil alleen namens D66 aansluiten bij uw waardering voor alle vrijwilligers en iedereen die ervoor heeft gezorgd dat er voor de mensen die hier eigenlijk waarschijnlijk helemaal niet wilden zijn, dat Lab toch voor even hun thuis is geweest.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik het woord aan mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ook ik wil het kort houden. Ik vond het een vervelend debat. Er werden cijfers gedeponereerd, meningen die niet gebaseerd waren op feiten, heel naar. En wat ik ook heel naar vind is dat één van de initiatiefnemers van dit debat nu ontbreekt, dat die weg is en dat vind ik ook echt schandalig. Nota bene wilde die initiatiefnemer dit als spoeddebat hanteren tijdens ons reces om ons allemaal terug te roepen tijdens het reces. Dus ik vind dat echt geen porem. Daar wil ik het bij laten voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jetten. Geef ik het woord aan de heer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel voorzitter. LOKAAL-LIMBURG sluit zich zeker aan bij de laatste woorden van mevrouw Jetten. Het is een vorm van respect naar elkaar toe en als je een debat aanvraagt, dan vinden wij ook: dien je aanwezig te zijn, ook al duurt het debat een uur of twee uur, dan heb ik je respect voor je collega's. Collega's hebben ook respect voor de indieners en ze zijn aanwezig. Dat is onze mening ook hierover. Voorzitter, wij constateren als LOKAAL-LIMBURG dat de wereld gewoon is veranderd de laatste jaren. En zoals ik in de eerste termijn al aangaf, de Limburgse maatschappij kraakt en het draagvlak neemt zienderogen af. Maar we hebben het hier over de vluchtelingen/asielzoekers, maar we hebben natuurlijk ook de statushouders en daar kraakt het ook, want er is niet voldoende opvang. En als we dan maatschappelijk de regelgeving, en LOKAAL-LIMBURG hekelt al jaren het feit dat we veel te veel regels hebben en door die regels kunnen leegstaande panden niet direct verbouwd worden tot bijvoorbeeld woningen c.q. geschikt voor statushouders. En dan zou je wel een doorstroom krijgen. Dus onze oproep is ook niet alleen in dit

huis, niet alleen naar de gemeenten toe, maar ook zeker naar het Rijk toe: maak eventueel een noodwet dat er meer mogelijk is om deze veranderde maatschappij en die wereld, zoals ik zonet aangaf, om die in deze, ook door middel van een noodwet, open te stellen, zodat wij meer mensen op een humane manier kunnen onderbrengen. Maar ook dat we de Limburgers, want daarvoor zitten we in feite hier, die in feite geconfronteerd worden met een maatschappelijk probleem, economische malaise. Ik noem onder meer de retail, ik noem de horeca, eventueel straks de agrarische leegstaande gebouwen. Als we die op een korte termijn kunnen ombouwen, dan kunnen we veel beter, veel sneller die doorstroming realiseren. En dat is gewoon een oproep, ook naar onze Limburgse inwoners, ondernemers toe, en pak het maar aan de breedste zin des woords, dat wij wederom een maatschappij gezamenlijk kunnen opbouwen waar de mensen niet neerbuigend, maar weer lachend elkaar goedendag zeggen. En dat missen wij op dit moment, want er zijn heel veel zorgen op dit moment voorzitter en die zorgen nemen alleen maar toe. En er wordt ook een angstcultuur gecreëerd. Want wat zou allemaal op ons afkomen. We krijgen straks een energiecrisis, we krijgen steeds meer problemen op ons af. En die problemen worden niet opgelost. En op een gegeven moment dan zegt het menselijk lichaam of de menselijke geest: dit trekken wij niet meer. En dan? Wat gaat er dan gebeuren? En we hopen nooit dat dit gebeurt. Dan krijg je maatschappelijke weerstand en in het uiterste krijg je maatschappelijk opstand. En laten we hier gezamenlijk de alertheid en de activiteit met elkaar uitspreken, dat wij die zorgen, sowieso voor Limburg, gezamenlijk gaan oplossen. Als zou dat betekenen dat wij misschien een route moeten gaan kiezen waar het Rijk nog steeds het pootje stijf houdt. En als we misschien wel dat signaal dat ik hier verwoord voorzitter, en via u en via de Collegeleden direct naar Den Haag kunnen doorsturen, dan denk ik dan zitten we over een maand in misschien een heel andere situatie. Dan de moties voorzitter. We hebben de moties met aandacht bestudeerd en de ene motie heeft vier bullets en de ander drie bullets. En eigenlijk zeggen we: ja, wij kunnen ons met een paar bullets vinden en een aantal bullets niet. En ik denk mijn woordvoering voorzitter, namens LOKAAL-LIMBURG, denk ik is het duidelijk waar wij voor staan en vandaar dat wij beide moties in het geheel niet kunnen omarmen en vandaar zullen we zo ook niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik nu het woord aan mevrouw Fischer-Otten.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Dank u wel voorzitter. Ja, aan de ene kant worden de meest trieste verhalen verteld waar opvang bijna door niemand betwist zal worden. En aan de andere kant zijn er genoeg gevallen waarvan duidelijk is dat misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten die we in dit land samen hebben opgebouwd. Het zal duidelijk zijn dat het noodzakelijker is dat we onderscheid kunnen maken, omdat de economische vluchtelingen de plek innemen van de echte vluchtelingen. En als we dan dat verschil kunnen maken en zorgen dat alles op zijn plek komt, dan draagt het bij tot een echte open armen voor de vluchtelingen van oorlog en geweld. En je moet ook het lef hebben om een keer 'nee' te zeggen als ze met te veel mensen zijn. Als je maar plaats hebt voor 1.000, dan kun je er geen 5.000 uitnodigen. Hoe en wat er met die andere 4.000 gebeurt, dat is een grote zorg en ik heb eerlijk gezegd ook geen idee hoe je dat dan op zou moeten lossen. Maar je moet lef hebben. Bij de rij voor het bezoek van Koningin Elizabeth heeft men de toegang eventjes moeten afsluiten. Daarna ging het weer goed. Ik hoop dat dit op een of andere manier ook hier kan gebeuren en dat de mensen die recht hebben en die het nodig hebben ook dat fatsoenlijke dak boven hun hoofd hebben. Dan wat de moties betreft. De motie van de PVV, die heeft enkele aantrekkelijke kanten, maar het gaat dus echt te ver om in deze regio de grenzen te sluiten. Want dat zou ook betekenen dat vluchtelingen die voor oorlog en geweld vluchten geweerd gaan worden. Daarom nemen we afstand van die motie en zullen we deze niet steunen. Van de motie van PvdA en andere collega's: het is wensdenken om dit bij het Rijk neer te leggen. De regering heeft vorige week een moeizaam compromis gemaakt waar de juridische houdbaarheid nog ter discussie staat. En dan komt er een motie uit Limburg. Hoopt u dat

het zo is dat het iets uithaalt of is het puur symboliek? En vindt de Partij van de Arbeid en de overige dat het College zich nu niet inspant om mogelijk aan de gestelde opdracht te voldoen? Of denkt ze dat het College zich niet meer gaan inspinnen? Of is dit gewoon overbodig, omdat we van een College mogen verwachten dat ze zich inspinnen om aan de gestelde opdracht te voldoen? Dat is het wat ik wilde zeggen over die twee moties. We steunen ze niet en we zullen ook tegenstemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Caldenberg.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter, we zitten vandaag in het huis van de democratie. En in dat huis van de democratie kunnen we met elkaar debatteren over de dingen waar het in Limburg over gaat en waar het in Limburg eigenlijk om te doen is. Wat voor onze inwoners van belang is, en alle meningen die daarover in deze zaal over tafel gaan, daar mogen we met elkaar over discussiëren. En hoewel ik het met de heer Claassen over zijn standpunt over vluchtelingen hardgrondig oneens ben, kan ik wel zijn mening respecteren voor het feit dat hij dat hier in deze zaal, net zoals alle anderen, hier komt droppen. Waar ik wat minder mee kan is als je in het huis van de democratie als Forum voor Democratie de zaal hierbinnen komt lopen, je gal komt spuwen, een filmpje gaat opnemen en vervolgens lekker op vakantie gaat. Daar kan ik echt helemaal niets mee. Dat is namelijk, democratie beste mensen is een werkwoord, daar moeten we wat voor doen, daar moeten we voor werken, dat moeten we verdedigen. En dat betekent dat je hier in deze zaal gewoon het woord voert en met elkaar de discussie durft aan te gaan en niet in eerste termijn van alles komt droppen en vervolgens de benen nemen. Ik weet niet of dat politiek is van Forum voor Democratie, maar ik kan er helemaal niets mee. Voorzitter, in de richting van de heer Claassen, en we hebben net een discussie gehad, wil ik wel opmerken dat ik het gevoel heb dat het College echt wel snapt dat zij de asielcrisis die in Den Haag wordt veroorzaakt hier in Limburg niet kunnen oplossen. Maar dat ze als medeoverheid wel gaat kijken van hoe kunnen we dat doen. Evenals dat de gemeente Landgraaf ook echt wel snapt dat de energiecrisis die in Den Haag is veroorzaakt, ook in Landgraaf niet kan worden opgelost. Maar tegelijkertijd ook kijkt hoe kunnen we nu een aantal mensen proberen te helpen. Dat is precies dezelfde systematiek die er wordt gebezigd en die we hier ook kennen. Dat is niet vervelend bedoeld in de richting van de heer Claassen. En ik zou eigenlijk ook een beetje in de richting van de heer Claassen willen zeggen: volgens mij zit het helemaal niet zo ver uit elkaar, want u vindt dat de oplossing vanuit Den Haag moet komen voor de asielproblematiek. En volgens mij vindt de overgrote meerderheid van deze zaal dat, van links tot rechts, alle partijen. Ja, behalve de VVD, want die vinden dat het fantastisch gaat. Maar alle andere partijen die vinden dat. Dus als we nu, en dan kijk ik een beetje, steek ik de hand uit in de richting van de PVV, in de richting van JA21, als we kunnen kijken dat we het College met die opdracht richting Den Haag sturen. Beste mensen in Den Haag, zorg dat u er werk van maakt, misschien dat we dan een veel breder signaal kunnen afgeven naar Den Haag dan dat we nu op dit moment aan het doen zijn. Want ik denk dat het uiteindelijk het zo is dat alle Limburgers er baat bij hebben dat ze in Den Haag uiteindelijk is een keer hun werk gaan doen. Want deze regering hobbelt van crisis naar crisis en lost op dit moment niks op.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik nu het woord aan de heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Dank u wel voorzitter. Even naar mevrouw Palmen. Zij had het over ze heeft geen oplossingen gehoord en dat klopt. We hebben vijf minuten spreektijd en de lijst met oplossingen, die is er en die is behoorlijk lang. En de oppositie in de Tweede Kamer, waaronder de JA21-fractie, die dragen continu oplossingen aan, maar het grote probleem is dat het kabinet er niet aan wil. Ik heb een kort lijstje van oplossingen die aangedragen zijn recent en die gaan niet alleen maar over die grenzen moeten dicht, die grenzen moeten dicht. Nee, die gaan ook echt over verbetering van de opvang, zo zijn er 35.000 recreatiewoningen in Nederland waar de oppositie in de Tweede Kamer zou willen

gedogen dat die tijdelijk of voor langere periode worden ingezet voor de opvang om in ieder geval Ter Apel en al die andere AZC's te ontlasten. Echter, het kabinet wil er niet aan. We hebben nog een vliegveld Lelystad, dat ligt volledig leeg, daar gebeurt op dit moment niets, daar ligt een infrastructuur, daar zijn sanitaire voorzieningen, daar is van alles en nog wat, beveiliging. Ook daar wil het kabinet niet aan. Dus u heeft vandaag wellicht geen oplossingen gehoord. Ik ben het met de heer Van Caldenberg eens dat de oplossingen uit Den Haag moeten komen, daar zijn we het denk ik allemaal mee eens, maar de oppositie die draagt de oplossingen aan, alleen het kabinet die wil er niet aan. En dat is denk ik het grote probleem. Een andere sanctie die ik ook wel interessant vond, is bijvoorbeeld ...

De voorzitter: Misschien mogen we hier even een pauze pakken, want er is een vraag voor u.

De heer Smeets (JA21): Dan had ik het lijstje mooi kunnen afmaken, maar goed, wie ben ik?

De voorzitter: Ja, ga uw gang.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter ...

De heer Smeets (JA21): Het is een heel lange lijst hoor, het zijn tientallen. Nee, maar dit is het laatste. Financiële sancties voor landen die uitgeprocedeerde asielzoekers niet willen terugnemen. Dat gebeurt, dat gebeurt aan de orde van de dag, daar zou je financiële sancties op kunnen zetten en dat doet het kabinet ook niet. Of uitkeringen stoppen van mensen, uitkeringen in die landen, dat je daar de uitkering gaat stoppen, ook daar wil het kabinet niet aan. Dus los van het feit dat er oplossingen worden bedacht om die instroom te beperken, zijn er ook heel goede oplossingen vanuit de oppositie om juist die opvang beter te reguleren. Maar het grote struikelblok is dat het kabinet daar niet aan wil.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, één van de oplossingen die de fractie van JA21 aandraagt is het gedogen van illegale huisvesting op vakantieparken. Wist u dat dit ... Dan haal ik het woord 'illegaal' weg, feitelijk is dat zo, maar haal ik het woord 'illegaal' weg, het gedogen van huisvesting op vakantieparken. Dat is het voorstel dat hij doet. Wist u dat het staand beleid van deze Provincie is om dat te gedogen? En ziet u een beetje op de vakantieparken in de provincie Limburg wat er daar gebeurt? En bent u daar blij mee?

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Nee, je zult dat goed, je wilt dat met beveiliging ... Ja, je loopt weg. Als u nu even het antwoord afwacht, dan moet u even blijven staan, want ik heb er een hekel aan als mensen een vraag hier stellen en dan vervolgens een beetje autoritair weglopen. Dus als u even terugkomt, dan beantwoord ik uw vraag. Heel fijn. Ja, we hebben het net over respect gehad. Dat lijkt me een vorm van respect. Daar zijn misstanden en dat ben ik met u eens, dat zou beter georganiseerd moeten worden. Maar dat laat onverlet dat je van die mogelijkheid wel gebruik zou moeten willen maken. En ik zeg niet dat we er een janboel van moeten maken, zoals het nu vaak gebeurt, maar dat je daar toezicht moet gaan houden, dat er beveiliging moet komen en dat het goed gereguleerd moet worden.

De heer Caldenberg (SP): Voorzitter, dus ik concludeer goed dat als onze fractie volgende keer een voorstel over indient in de Staten, dat de fractie van JA21 aan onze kant staat.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Voorzitter, we bekijken ieder voorstel op zijn merites en als het in dat tijdsgewricht wenselijk is om recreatiewoningen in te zetten voor vluchtelingen, omdat elders binnen de AZC's de zaken overlopen, dan zullen we dat serieus in overweging nemen. En zou het zelfs één van onze eigen voorstellen kunnen zijn.

De voorzitter: Tot slot.

De heer Caldenberg (SP): Ja voorzitter, niet alleen inzetten, maar het gaat mij ook over met name de toezichtcomponent, die toezicht en handhaving, om te zorgen dat het op een ordentelijke manier gebeurt. Want ze alleen maar daar neerzetten, daarmee creëren we problemen. Dat wilt u niet. Maar vinden we dan ook de fractie van JA21 aan onze kant.

De voorzitter: De heer Smeets.

De heer Smeets (JA21): Voorzitter, volgens mij heb ik net geantwoord dat de huidige situatie onverteerbaar is en dat er beter toezicht en betere veiligheid op die parken gecreëerd moet worden, dus daar vindt u ons aan uw kant.

De voorzitter: Mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Ja dank u wel voorzitter. Ja, ik wil graag, ik heb geen vraag, maar ik wil rechtzetten, want wat ik in mijn inbreng bedoelde of waar ik aan refereerde is: alle mensen die vinden dat er niets aan de asielinstroom hoeft te gebeuren, komen vervolgens niet met een structurele oplossing. Ik vind het heel fijn dat u erop ingaat, dank u wel daarvoor. En u geeft ook, ik heb ze nog niet allemaal gehoord, maar u geeft wel een aantal goede dingen natuurlijk wat we zouden kunnen doen. Maar het is nog steeds geen structurele oplossing, want dat zit hem ook niet alleen in huizen bouwen. Zoals ik net aangaf zit het in heel veel andere dingen. Dus ik refereerde niet zozeer aan u, maar meer aan andere mensen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoorde ...

De heer Smeets (JA21): Nee, mag ik even kort op reageren. Kijk, onze structurele oplossing zit hem eigenlijk toch wel vooral bij de instroombeperkingen en daar zijn ook legio oplossingen voor aan te dragen. Dus daar zit met name voor ons de crux. Tot slot wil ik nog even een misverstand uit de wereld helpen met de heer Loomans. We hebben dat uitgeklaard met zijn tweeën. Het getal van 50.000 dat ik noemde in mijn betoog was de prognose naar het einde van het jaar toe en wij baseren dat op CBS-cijfers, de actuele cijfers die we nu kennen, iets in de 20.000, 27.000/28.000. Als we daar de weekgemiddelden die we nu zien bij optellen, dan is het aannemelijk om tegen het einde van het jaar op 50.000 uit te komen. Dat hebben we in de pauze even uitgeklaard, daar wilde ik nog even melding van maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Werrij.

Mevrouw Werrij-Wetzels (CDA): Voorzitter, heel kort. Ik vond eigenlijk de vraag van de heer Van Caldenberg in eerste termijn een heel goede, de vraag: wie is er nu eigenlijk vanuit deze zaal in gesprek gegaan met de mensen die hier in opvang zitten in het Gouvernement, in het lab. En misschien hadden we dat moeten doen in het tweede termijn, met de mensen praten, in plaats van over de mensen. Zeker omdat één van de indianers ervoor heeft gekozen niet eens het antwoord van de Gouverneur af te wachten en schandalig genoeg op vakantie is gegaan. Echt onacceptabel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik tot slot het woord aan de heer Loomans. Het woord is aan de heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja dank u wel voorzitter. Ja, tijdens zo'n tweede termijn worden er nogal wat opmerkingen gemaakt en dan op een gegeven moment begin je een beetje zo te denken. Dat stel je nu eens voor dat je in Syrië woont of in Afghanistan, in Yemen of in Somalië. Dat je huis in puin ligt en dat er geen water meer uit de kraan komt. Dat het levensgevaarlijk is om de straat op te gaan. En je besluit uiteindelijk dat je alles achter moet laten en op de vlucht moet gaan. En dan denk je: waar moet ik in hemelsnaam naartoe? En dan denk je, weet je wat: ik ga naar Nederland, want daar kan ik gratis warm douchen. Kijk, laten we eerlijk zijn. De toestand in de wereld is niet fijn. Ook wij hebben hier problemen, maar gelukkig is het hier veilig en daarom komen er mensen hiernaartoe. Niet omdat ze dat nu zo graag willen, maar omdat het hier veilig is. Vluchtelingen zijn een gegeven in deze wereld en wij kunnen kiezen hoe we daarmee omgaan. En misschien is het zo dat als wij over vijf of tien jaar over onze schouder terugkijken, dat wij denken: weet je nog, die arbeiderstekorten en dat in iedere sector piepte en kraakte het omdat we de boel niet in de lucht hadden. En we hebben die mensen die hiernaartoe kwamen opgevangen en die hebben we een plek gegeven en die hebben we geïntegreerd. En die vullen allerlei plekken in, waardoor die sectoren weer lopen. En weet je, we hebben een hele hoop talenten binnengehaald die onze cultuur verrijkt hebben. Dus je weet het maar nooit. Misschien blijkt dit dadelijk wel een heel groot voordeel te zijn. Dus hoe gaan we hiermee om? Die keuze is aan ons. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik schors de vergadering voor een paar minuten.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Er zijn aan het college geen nieuwe vragen gesteld, daarom heeft het College ook geen behoefte aan een reactie in tweede termijn. Daarom stel ik voor zo dadelijk over te gaan tot stemming. We gaan over tot de stemming. De heer Ijpelaar had al vooraf aangegeven aan de stemming niet deel te nemen. We zijn even aan het wachten tot de laatste personen ... We wachten nog een enkel ogenblik zodat iedereen die nog buiten de vergaderzaal is nog naar binnen kan komen.

De heer Claasen (PVV): Voorzitter, ik zou willen vragen om vijf minuten te wachten, want net leek het alsof het College in beraad wilde gaan, waardoor mensen eventueel weg zijn gegaan, maar dat is niet doorgegaan die die zijn we nu terug aan het halen.

De voorzitter: Alle begrip daarvoor, we wachten een paar minuten zodat iedereen ... Maar wel onder voorwaarde dan dat u wel allemaal binnenblijft.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik constateer dat 39 Statenleden aanwezig zijn en breng de twee moties in stemming. Allereerst de gewijzigde motie Stop het huidige asielbeleid, met nummer 2892. Ik open nu de stemming. Alle stemmen zijn uitgebracht. Deze motie is verworpen met 11 voor en 28 tegen. Aan de orde is de gewijzigde motie 2893, motie Humane opvang asielzoekers. Ik breng de motie nu in stemming. Alle stemmen zijn uitgebracht. Deze motie is aangenomen met 22 stemmen voor en 17 stemmen tegen.

6 Sluiting

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit spoeddebat, ik sluit hierbij de vergadering en wens u allen wel thuis.

(Einde van de vergadering om 17:11 uur.)

De notulen van de vergadering van 16 september 2022 zijn door Provinciale Staten goedgekeurd in hun vergadering van 4 november 2022.

Dhr. mr. A.O.J. Pregled, griffier

Dhr. E.G.M. Roemer, voorzitter